

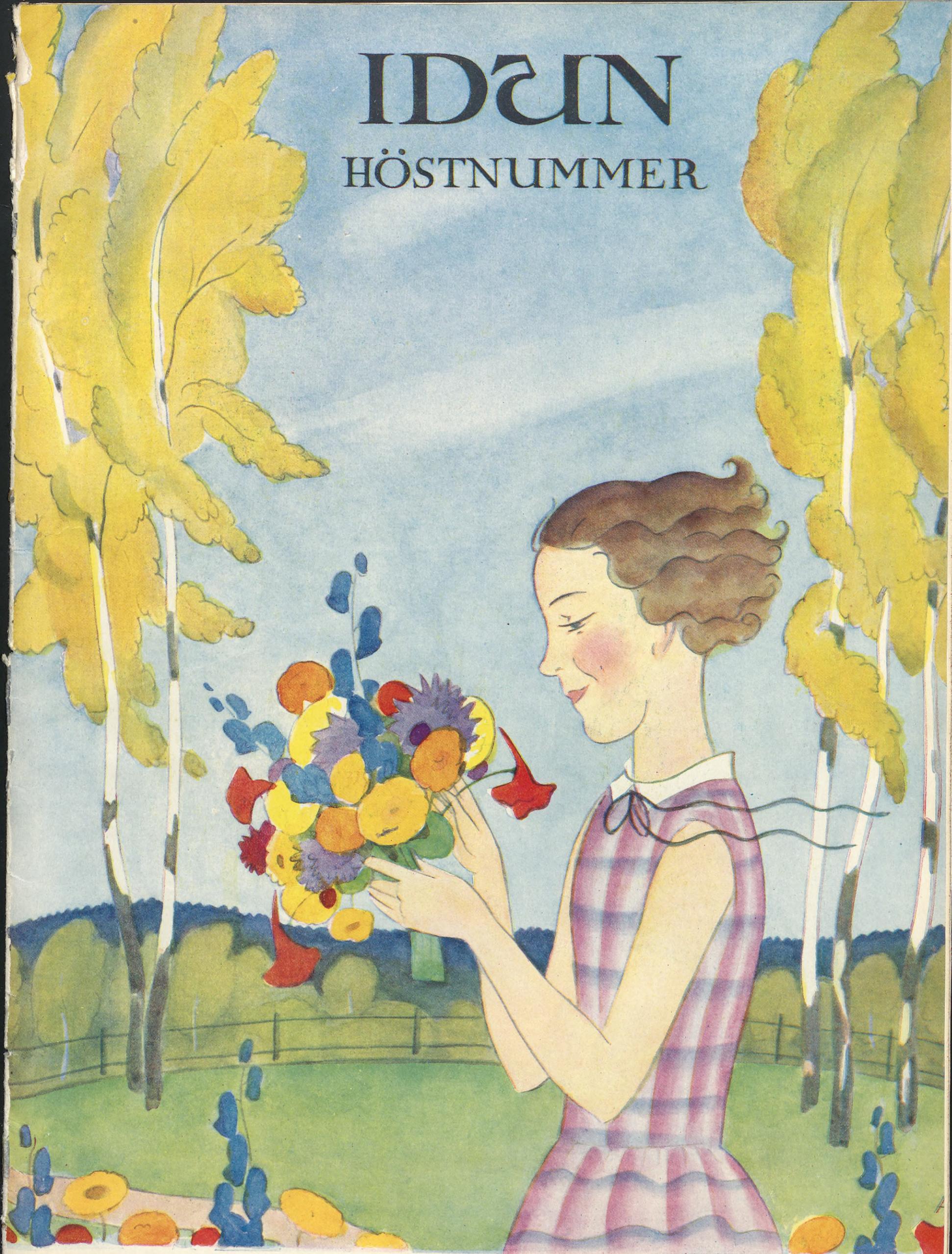
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÅN

HÖSTNUMMER

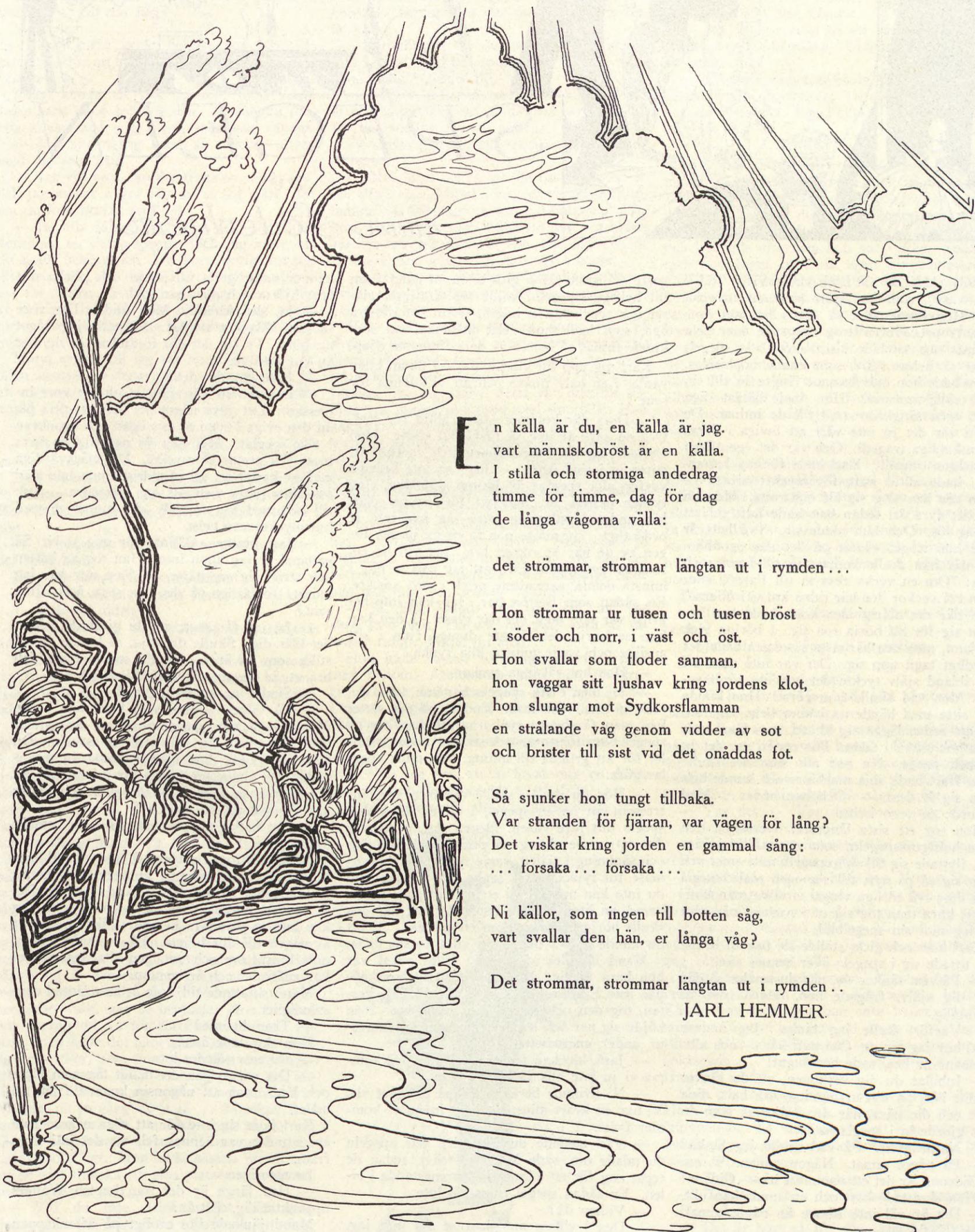

Mazetti

CHOKOLAD
är utsökt delikat

STRÖMMANDE KÄLLOR

En källa är du, en källa är jag.
Vart människobrust är en källa.
I stilla och stormiga andedrag
timme för timme, dag för dag
de långa vågorna välla:

det strömmar, strömmar längtan ut i rymden...

Hon strömmar ur tusen och tusen bröst
i söder och norr, i väst och öst.
Hon svallar som floder samman,
hon vagnar sitt ljushav kring jordens klot,
hon slungar mot Sydkorsflamman
en strålände våg genom vidder av sot
och brister till sist vid det onåddas fot.

Så sjunker hon tungt tillbaka.
Var stranden för fjärran, var vägen för lång?
Det viskar kring jorden en gammal sång:
... försaka... försaka...

Ni källor, som ingen till botten såg,
vart svallar den hän, er långa våg?

Det strömmar, strömmar längtan ut i rymden..

JARL HEMMER.

Joungé

SPEGELN

av

Alma Söderhjelm

FRU MAUD SPEGLADE SIG "ETT sista varv", som hon själv brukade uttrycka det. Hon kunde lika så gärna ha sagt notvarp, ty proceduren drog svepande över hela hemmet och samlade i sitt sköte alla spegelbilder av henne själv, som kunde uppjudas. Ännu hade hon inte kommit längre än till sin egen sängkammare. Hon hade börjat säga "min egen sängkammare" till de intima. De andra var det ju inte värt att inviga i deras äktenskapliga tragedi. Och var det egentligen ens någon tragedi? Karl hade för mycket arbete, hade alltid haft för mycket arbete — utom när han slog sig lös och reste. Men nu var det fyra år, sedan han hade haft tid att slå sig lös. Och hon roade sig. Två hela år hade hon troget väntat på det där ögonblicket, när han skulle komma in till henne och säga: "Om en vecka resa vi till Paris", eller "Om två veckor den här tiden äro vi i Nizza." Men när det aldrig mer kom, hade hon beslutit sig för att börja roa sig. I början gick det lamt, men den här sista säsongen hade det betydligt tagit upp sig. Det var inte utan att hon ibland själv tyckte det var lite för mycket. Men vad skulle hon göra? Hon kunde inte sitta med händerna i kors hela dagarna, för att sedan lägga sig kl. 10, som Karl, och ligga och stirra i taket. För resten var det ju nu helt annat. Nu var allt som det skulle vara, Karl hade sina maskiner och kunde helt ägna sig åt dem. — Och hon hade... Med ett ord: de voro kvitt.

Hon tog ett sista långsamt överslag i den stora helfigursspegeln, som var infälld i väggen, flyttade sig till skåpspegeln mitt emot och satte sig så på nytt till sin egen toalettspegel med dess två rörliga vingar, i vilka man kunde se, huru man tog sig ut i nacken, när man smålog mot sin spegelbild.

Karl kom och gick, ställde sig bakom henne och tittade sig i spegeln över hennes axel.

— På vem tänker du, när du småler så där mot dig själv, frågade han. Hans röst lät lite otålig.

— Varför skulle jag tänka. Jag undrar bara, hur jag ser ut. Om mitt hår — och alltsammans är bra, sade hon lugnt.

— Inbillar du dig verkligen, att du tänker på ditt hår, på din uringning, din hals, dina ögon och din näsa, när du småler så som du nyss gjorde in i speglarna?

— Naturligtvis. På vad skulle jag tänka?

— På något annat. Någon annan. T. ex. på Gideon. Är det ett namn att ha — Gideon!

— Han skrattade kort och en smula hånfullt.

— Det är väl inte sämre än något annat. T. ex. Karl.

— Det tros ju åtminstone betyda karl. Maud steg upp, utan att markera den rin-

gaste otålighet. Hon gick ännu en gång fram till helfigursspegeln, böjde sig tätt intill glaset och speglade sitt högra, sedan sitt vänstra öga, som hade hon velat utforska vad som kunde finnas på botten av deras innersta djup.

Karl tog upp sin klocka. — Vet du att bilen väntat i en halv timme och att vi komma för sent.

— Dom där kommer själva alltid för sent. Och en supé är inte så förfärligt viktig. Hon flyttade sig till spegelskåpet, och fortfor att stirra in i sina ögon. — Jag kan inte begripa varför alla speglar är liksom dimmiga. Jag tycker nästan, att jag satt för mycket blått här under ögonbrynen, men jag kan inte se ordentligt. Jag måste nog få en ny spegel. Ingen av de här är riktigt bra. Jag vill ha en, som har ett sådant glas, att jag kan se mig i minsta detalj, varendaste prick i mitt ansikte. En sådan som Bertha har. Jag kan inte begripa var hon tagit det där glaset. I den kan hon se varje det finaste duniga fjun i sitt ansikte och varje minsta lilla rynka.

— Hon har väl inga rynkor.

— Ja, men i den spegeln har hon, kära du. Och så skall det vara. Endast på det sättet kan man förebygga rynkorna att man har en spegel, som förstorar och stryker under i stället för att grumla till allting, som mina speglar göra.

— Hör du du — skulle det inte vara intressant att ha en spegel, i vilken du kunde spegla ditt inre väsen, liksom du nu speglar ditt yttre. Se allting på prick, varje höjning och sänkning i själen, varje rynka eller begynnelse till rynka, varje tanke och känsla, som du inte kan upptäcka i ett vanligt glas, kursiverad, en liten smula förstörd. Just när den skulle börja komma. Som ett giv akt. Så att du kunde kväva den i sin allra första linda.

Maud låtsades icke höra. Eller också var hon bara färdig. Hon såg bort till lamékappan som Elin lagt på sängen, Karl kände gesten, tog den och svepte den om henne. Hon böjde sig ner och letade fram hans armbandsur under manschetten.

— Jaså, klockan är bara halv 11. Då komma vi ju inte alls för sent.

— Ni kvinnor beräkna tid på ert eget vis. Vi har en kvart minst att köra innan vi kommer fram.

— Vad menade du med den där spegeln du talade om, sade Maud plötsligt, sedan de tegat nog för att känna sig hemmastadda i bilen. En sådan spegel finns väl inte.

— Vilken då?

— Den i vilken man kan se sitt inre jag, som du säger.

— En sådan spegel behöver väl inte du. Du

känner naturligtvis till punkt och pricka ditt eget hjärta och din egen själ.

— Ja, det förstås. Men ändå. Det vore skojigt. Mycket skojigt. Så hade jag något att göra. Ty allt det där förändrar ju sig mer än ens ansikte.

— Jaså, gör det det?

— Det vet du väl själv. Och det vore intressant. Det gäve något lite mer att titta på, än den eviga bilden av ens ögon och ögonbryn i alla speglar. Men det är naturligtvis bara prat. Du pratar så mycket. Det märkvärdiga med er karlar är, att ni aldrig hinna tala med oss, men prata med oss och varandra — och till och med för er själv, det hinner ni med hur mycket som helst.

— Jag pratar väl inte för mig själv. Så gammal är jag ännu inte. Han tog av hatten och strök sig om håret. — Fast nog har jag åldrats förfärligt på det här sista året. Inte sant?

— Ja, jag får säga, att du gjort det. Men det klär dig. Skulle du vilja, så kunde du, så stilig som du är — för du ser ju i alla fall bra ut, är elegant växt och för dig bra —

— Skulle jag kunna — vad?

— Få vilken kvinna som helst kär i dig. Men alla de där maskinerna, som du sysslar med har gjort dig själv till en maskin. Du kan inte vända dina blickar annat än mekaniskt, inte tänka och känna annorlunda än ett tåg som löper runt i samma spår och aldrig kan komma ur sitt spår.

— Det kallas att urspåra. Har du betänkt det?

Maud iakttog en tystnad, som spred omkring sig en vid ring av antagen indifferens.

— Du har förresten rätt i vad du säger. Det är mycket psykologiskt sagt — och sett. Jag kan inte se på andra kvinnor. Mitt enda spår är vägen till ditt hjärta. På det spåret löper mitt hjärta om och om igen alla dagar, veckor, månader och år igenom.

Maud skrattade till, som åt en oväntad oanständighet.

— Tror du inte?

Hon skrattade åter.

— Du tror således inte.

— Det vore väl en dåligt tåg som löpte och löpte utan att någonsin komma fram till målet.

Karl kom sig inte för att säga något. Inte ens att det var hennes fel, att det inte kom fram.

De tego igen.

— Hur länge är det som kapten Walters uppvaktat dig. Ett år?

Maud jänkade lite oroligt på aftonkappan och drog den tätare om sig.

— Är han din älskare — Gideon?

Maud teg fortfarande.

— Har han varit det länge — hela året?

— Du är galen.

— Jaså, inte så länge! Sen månader? Fem? Tre? Eller bara tre veckor?

Maud fnös till som av låtsad förtrytelse.

— Älskar du honom? Riktigt? Av hela ditt hjärta och hela din själ, med alla dina krafter och all din håg?

Maud teg.

— Du kanske skulle behöva den där spegeln ändå för att veta något mer om dina egna känslor?

Maud kände en stor lättnad. Hon sökte fram hans hand och tog den. — Kan du inte tala allvar med mig, Karl, sade hon vänligt.

— Jag har aldrig talat så mycket allvar med dig som idag.

— Jag vill veta, om det finns en sådan spegel, jag menar något sätt att se sig själv, och om du kan skaffa mig det.

— Ja, lilla Maud, det finns det. Det finns verkligen en sådan spegel. Och jag inser, att du skulle behöva den. Det vore nyttigt för dig att veta allt om dig själv. Men den bleve oss för dyrbar. Sedan, när vi köpt den, skulle vi aldrig i livet ha råd till någonting annat mera. Den skulle kosta både din "lycka" och mitt liv.

Maud ryckte till sig sin hand lite omilt, ty bilen stannade i detsamma. — Jag förstod ju att det var bara struntprat, sade hon förargad.

— — —

— Skall vi dansa ett slag igen. Gideon bugade sig för Maud.

Hon tvekade. Hon hade ett intryck av, att de dansat alldeles för mycket tillsammans. Hela kvällen hade hon dansat endast med honom.

— Det kanske väcker för mycket uppseende, sade hon.

Han såg långt på henne, häpen.

— Det är väl ingen som fäster sig vid det.

— Man vet aldrig.

— Jag trodde, du satte dig över sådana ting.

Hon svarade inte. Steg mekaniskt upp och tog hans arm, och dansade ut med honom. Hon kunde inte säga som det var. Eller ville inte.

De dansade en långsam tango, och som vanligt var han outtröttlig. Det blev flera varv, ända tills musiken slutade. Intet var förresten ljuvligare än att dansa med Gideon. Det var som att prata med honom, att vara tillsammans med honom. Det gled så naturligt. Om det bara inte varit den där spegeln, i vilken hon kunde se Karl hela kvällen. Hans ögon plågade henne. Han dansade inte. Han dansade aldrig. Han stod i herrrummet och pratade med den ena och den andra. Men han såg i alla fall. Hon kunde i spegeln på motsatta väggen se att han såg henne — också i spegeln. Det var något med hans ögon, som generade henne. Hon kunde inte alls riktigt hänge sig åt dansen, inte prata med Gideon medan hon dansade, så där förtroligt, nästan hemlighetsfullt, som de brukade. Hon förstod inte överhuvud, varför Karl kommit med. På sista tiden hade det hänt allt oftare. Just dessa tre veckor, som hon så mycket föredragit att få gå ensam. Hon behövde ju lite tid, att lägga allt till rätta, sig själv — och sin lycka. När det nu en gång blivit så... Musiken slutade abrupt och de stannade mitt på golvet. Gideon bjöd henne sin arm. Hon tog den, en smula motvilligt. Hon hade nästan föredragit att de gått tillbaka till sina platser utan denna konventionella gest.

— Vill du inte dricka något? Ett glas champagne. Vi kan gå in i buffeten ett slag.

Maud såg sig om. Hon kunde inte mer se Karl. Varken i spegeln eller i dörröppningen.

Det intrigerade henne en smula. Men hon följde i alla fall med, om än en liten smula motvilligt.

— Skål!

— Skål!

— Varför tittar du bort, när jag ser på dig.

Hon spärrade upp ögonen och stirrade in i hans. — Jag ser väl inte bort, sade hon förströdd.

— Ätminstone ser du inte mig. Du ser ut som skulle du bara spegla dig själv i mina ögon. Maud ryckte till.

— Du ser så nervös ut i kväll. Kom, så går vi och sätter oss i ett av de inre rummen. Så får vi vara lite för oss själva.

De skulle just gå, när musiken spelade upp på nytt.

— Nej, kom hellre och låt oss dansa ett litet slag, sade Maud. En egendomlig, främmande oro drog henne bort till balsalen. Han kom helt nära henne, smög sin arm om henne färdigt som till dansen. Men han kom henne närmare, hon kände att han sökte henne.

— Vet du av, att du är ovanligt vacker i kväll. Och din klänning klär dig utmärkt. Du kan själv se — titta där i spegeln.

Hon skulle nästan kunnat skrika till. Så skrämnd blev hon. Ty åter mötte hon Karls ögon. Han hade kommit in genom den motsatta dörren och stod bakom dem. Usch, hon förstod inte sig själv. Hon var inte lik sig. Hon var liksom inte nöjd med sig själv. Hon kände det som hade hon varit illa klädd, eller uppträtt på något sätt opassande. Hon synade sin klänning och sitt hår i spegeln. Nej, allt var ju all right.

Karl kom fram till dem och växlade några ord med dem. Några helt konventionella fraser bara. Men det hela berörde henne obehagligt. Hon förstod inte varför. Han visste ju ingenting. Och vad brydde han sig om det förresten. Hur hänfullt och likgiltigt hade han inte talat om hennes "adoratör".

— Ja, lilla Maud. Nu tror jag, att jag skall fara hem. Du vet, jag skall vara på fabriken tidigt. Följer du med?

Hon hade nästan föredragit att fara hem med honom. Ätminstone hade hon föredragit, att han farit hem utan att fråga henne. Det var så plågsamt att stå där och inte veta vad hon borde göra.

— Jag tror jag följer med, sade hon tveksam.

— Och jag vet, att ni lovat mig en dans, som jag inte kommer att avstå från.

Maud tänkte på, att hon gärna hade följt

med. Men hon hade på förhand lovat att stanna. Det var ju de enda tillfällen då de kunde träffas. Hon tänkte på, att man aldrig borde lova. Man borde alltid låta det bero...

— Kan du inte vänta, tills jag dansat den här ena dansen? Hon kände Gideons förebrående blick bränna mot sin nakna axel.

— Det blir fler danser till ännu. Karl gjorde en gest mot Gideon.

— Jag förlitar mig på att kapten Walters åtager sig din hemfärd. Gideon bugade chevalereskt:

— Ett hedersuppdrag, sade han, med ett fåfängt försök att skämta. De dansade ut. Det var en ny tango. Maud tyckte, att den aldrig ville bli slut.

— — —

Hon gick så tyst, så tyst, som hade det varit första gången hon hade gjort något orätt. Hennes kappa sopade över Karls pumps, som han ställt utanför dörren, ordentligt som allt vad han gjorde. Hon stannade ett ögonblick och lyssnade efter om han var vaknen. Sedan gick hon lugnt in i sin egen sängkammare. Och hur det var sov hon. Fastän det dröjde en smula. Hon kände sig mycket trött och inte riktigt glad. Hur det var, undrade hon, om det var så naturligt det hela, som hon tyckt förut. Och det där "hedersuppdrag", det ordet tyckte hon inte riktigt om. Det verkade taktlöst. Det var underligt, Gideon som alltid brukade vara så finkänslig. Det var som hade han rakt ljugit mitt i ansiktet på Karl. . . .

— — —

Knappt hade hon kommit i kläderna, innan Elin kom och anmälde kapten Walters.

Hon hade inte ännu hunnit tänka på honom, eller längta efter honom. Och ändå var han ju den ende, som kunde känna med henne och som höll av henne. Som hon skulle kunna tala med, gråta hos, säga till hela sin förtvivlan och sin sorg.

De sutto tysta.

— Tror du — att han länge gått med detta beslut?

— Jag vet inte. Jag vet ingenting.

De tego åter.

— När, var hände det?

— På kontoret. Han hade gått härifrån redan innan jag kom hem.

Han kom emot henne i salongen med båda händerna sträckta mot henne. Hon kastade sig i hans armar och han sökte smeka och trösta henne. Men när hon slöt sig till honom kände hon att hon icke fick någon tröst.

— Var det — Var det ekonomiska skäl?

— Vad menar du?

— Jag antar, att det inte står rätt till med affärerna — med hans affärer.

Maud kände det som hade hon fått ett slag.

Gideon tog hennes hand. — Var inte orolig. Det kan väl inte vara så dåligt. Det är antagligen en förhastad gärning. Vi skall väl tillsammans ordna allting. Jag har gudvarelov nog för — för oss alla.

Maud bara såg på honom. Förstod han då intet av vad som hänt? Tänkte han intet? Kände han inte, om han inte heller kunde tänka? Förstod han inte ett dugg av vad hon kände. Hur hon anklagade sig själv. Hur hon anklagade... Nej, hans fel var det ju inte. Han var ju fri.

Han tog hennes hand. Han smekte den. Hon drog den tillbaka. Hon kände det så främmande. Så främmande, att hon inte ens kunde säga honom, att det inte var något fel med Karls affärer.

— Tack, sade hon endast.

— Har de — har de hämtat hem honom?

Hon skakade på huvudet.

— Det är bäst så för dig. Det hade varit för svårt för dig.

III. G. Stierngranat.

(Forts. sid. 1061.)

RUSTIKT — DET SISTA SKRIKET

RÖDRUTIGT MED LERKRUS OCH KOCKAR I VIT MÖSSA.

SVENSKAR, SOM REST TILL Paris de senaste åren, ha återvänt fyllda av beskrivningar på kulinariska upplevelser från de mest mondäna restauranger, där de serverats ur lerkrukor på rödrutig duk, där kocken i sin höga vita mössa uppträtt som huvudpersonen och osten framträtt sådan den utgick från sitt världsberömda mejeri. Rustikt var lösenordet och är det fortfarande. Det är en mani överallt, snart sagt, att allt skall ha en ursprunglig och naturlig prägel, inte bara servering utan även möblemang. The cottage style har ännu inte slutat sitt segertåg i Amerika, dit väl snart det mesta av vår bondrokoko med mera sådant vid det här laget exporterats.

Det är onekligen något hemtrevligt med ett bord dukat i brokiga färger med stadiga lerkrus och tunga fat i kraftig dekor. Med vår hemslojd ha vi verkligen rika möjligheter att få ett tiptop rustikt bord, så modernt som man någonsin kan begära.

Tänk, så många slags rutiga dukar det finns att välja på. Vanliga bomullsdukar i tilltalande färgställningar med brunt och gult äro så billiga, att man utan betänkande kan lägga sig till med dem och de små fransservetter, som följa med. Det finns alla möjliga färgställningar, i rött, blått och gult av olika toner. För kräftkalasen är en sådan duk som gjord. För matvråns sena söndagsfrukost skulle den nog också vara en prydnad.

Sen finns det också rutiga linnedukar i rött och vitt med avpassade servetter, de äro något dyrare men också gedignare och hållbarare.

Daldrällen i rött och vitt, blått och vitt eller oblekt linne — som också förekommer hos drällen från Småland — är ovanligt tilltalande och tillräckligt rustik för att kunna hälsas som sista skriket, om man vill anlägga den synpunkten.

Ett riktigt vackert förfriskningsbord bör man kunna duka med hjälp av någon av de här nämnda hemslojdsdukarna och hemslojdskeramik. Urvalet av dukar är inte uttömt med dem, som vi ha omtalat här, det finns rutiga dukar med bårder, handtryckta dukar, broderade dukar i blekingerokoko och andra färgrika mönster samt många flera.

Till en liten bjudning nu på hösten kan man duka förfriskningar på en sådan kulört duk, lägga frukten i en varmt färgad keramikskål, som det finns fruktallrikar till i samma stil och sätta orangeröda ringblommor i ett krus, vars förebild en gång för några hundra år sen, brukade innehålla hembryggt öl.

Det finns också bågare, små lerbunkar, fat till kakor och tår-

Ett riktigt rustikt bord med förfriskningar. Holmén, foto.

Om vi vill vara rustika och följa senaste modet, finns det massor av vackra och lustiga inhemska produkter att välja på.

tor, ljusstakar och kannor med pip. Urvalet är stort, när man börjar undersöka, om det inte går att göra en helhet av det. Vi behöver inte stå efter utlandet, om vi vill vara rustika. Kanske, när allt kommer omkring, att vi skulle tycka bäst om att spara alltsammans till

Svart teservis i keramik är både inbjudande och originellt. Holmén, foto.

julen, då man särskilt sätter värde på sådant, som bryter mot det dagliga.

Det påstås att te blir bäst, om det tillagas i glaserade lerkannor. Att det inte lyckas någon att få gott te ur metallkannor, vet nog litet var. En prydligt formad teservis i svart keramik har Rörstrand nyligen infört i marknaden. Det är en fullständig uppsättning med kanna, sockerskål, gräddkanna, kakfat både med fot och utan och koppar, allt i hemtrevliga och väl avvägda former och med vacker lyster på glasyren.

Mot en klarröd, solgul eller lysande blå duk gör sig den svarta servisen utmärkt. Även en oblekt, grov linneduk, helst av handspunnet garn och handvävd, står bra emot det svarta. Men en finmanglad damastduk med sin kalla glans är inte så lyckad. Servisens rustika karaktär fordrar att den placeras mot en annan yta.

Det blir verkligen ett nytt slags tebord man bjuder sina gäster på, då man företar denna något djärva kombination. En tennpjäs med lilafärgad tistel eller blåklint skulle nog öka det originella intrycket.

Den borgerliga rokokon älskade naturalistiska blommoriglada, milda färger, den tyckte, att citronen var dekorativ både i färg och form och den skydde inte heller små

brokiga colibris till lämpliga handtag på karotter, terriner och puddingformar. Av de gamla mönster, som skapades på Marieberg, har Rörstrand tagit upp en del och i modifierad form använt dem på serviser och prydnadsföremål.

Det finns ingenting så färgglatt inbjudande som dessa blomstermönster med sina snirkelar och oväntade utbukter. En trädgård i blom har man införlivat med sitt bord, då man dukar med en sådan servis.

På en gammalrosa drällduk med guldfärgat inslag ser den verkligt inbjudande ut. Men det är ett stort steg mellan denna servis och en förnäm ostindisk, som ovillkorligen kräver den sidenglänsande damasten och det gamla silvret.

Rustikt är hemtrevligt. Det ger litet mera fantasi åt det dagliga. Den rustika smaken har också den förtjänsten att vara billig, så att vem som helst kan följa den.

Vem som helst är kanske litet för mycket sagt. Man får inte ha vad smak som helst, det är inte den rödrutiga duken, som är det allena saliggörande. Det vill till att välja sina lantliga krus och fat med säker smak. Färgerna måste vara samstämda, kontrastverkan noga beräknad och det hela genomfört in i minsta detalj.

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

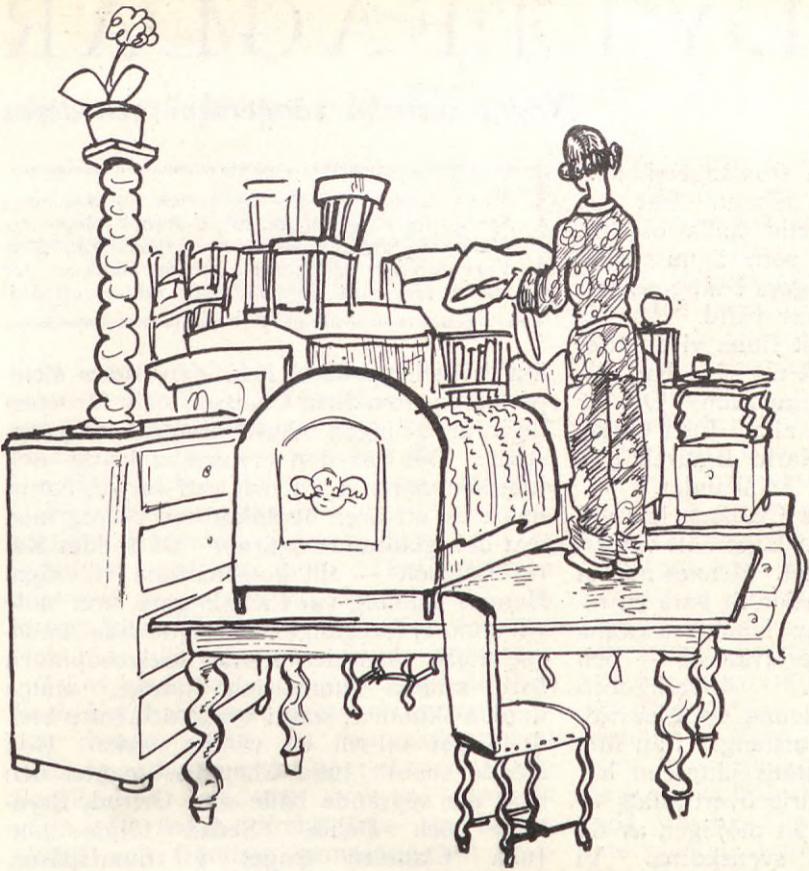
Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

NÄR FOLK FLYTTAR...

Av

Anna Branting

Det är flyttningstider och om dess kaos kåserar fru Anna Branting roligt och spetsigt.

EN GOD VÄN TILL MIG, EN MYCKET kultiverad dam, alltså sansad, fridfull och med avsky för bråk, bodde i ett hus som jag med allt fog kallade Svarta Hålorna. Vi hade nämligen själva nödgats taga in där, medan vårt eget älskade hem byggdes om, så jag känner till det. Det var så beskaffat att till exempel mitt rum, som vätte åt farstun, aldrig behövde vädras, det vädrade sig självt. Man kunde sitta där flera stycken och röka tills luften liknade ett vintermoln, men efter en liten stund var det sommarklart igen, röken hade gått ut genom väggarna. Det kunde aldrig värmas upp, hur man än eldade, och varje natt jag gick till sängs var det som att levande begravas.

Nåväl, vår pina varade endast ett år. Sedan träffade jag min väninna: Jag hoppas Anna vill göra mig den glädjen att komma till mig på middag och bridge? — Ja det ville jag gärna av alla skäl. Men så, det befanns att hon själv flyttat till Svarta Hålorna, icke på nedra botten, som vi, utan en trappa upp, troskyldigt lockad av den vackra utsikten. Ty på sommaren, när man hydr, och kastanjerna vajar framför fönstren, vet man inte vad man ger sig in i. Hon bodde där många år och vande sig något så när vid kölden, och som hennes bohag är stort och samlat sedan generationer kunde hon inte föreställa sig möjligheten att flytta igen. Hon är mycket gästfri och jag fick vara där ofta. Under middagarna värmdes man av alla härligheter man fick i sig, och sedan dukades spelbordet framför en brasa, som brann hela tiden, och med så pass många par strumpor jag kunde tränga in i skorna och den magnifika stolan jag fick låna att tina upp ryggen med, gick det ju mycket bra.

Så nu i år såldes huset. Det första nya värden gjorde var naturligtvis att öka på hyran, ty det skulle moderniseras, bli värmeledning och många flera förträffligheter. — Nej, nu kan det vara nog, tänkte min väninna, nu flyttar jag. Skall jag både vara med om en stor reparation, få högre hyra och ändå inte tätare väggar, nej tack!

Med styrkans, om också ej med lagens rätt började nya värden låta slå hål i väggarna redan i augusti. Det lär ha varit ett... ja med andra ord, det var nog rätt otrevligt att bli översallad med damm och murbruk, men det föll sig så lägligt, att den soliga våning som skulle efterträda Svarta Hålorna borde bli färdig långt före första oktober och dit flydde hon i september. Hur pass färdig den är tors jag inte fråga. Jag vet bara genom en gemensam bekant att möblerna på det nya stället stå staplade upp till taket och att den tillfälliga viloplats där min väninna på kvällen får sträcka ut sina trötta lemmar, är så belägen, att hon endast med illfundiga konstler förmår krångla sig dit.

Nej, jag tors inte fråga, men jag vet ju ungefär hur det är, eftersom vi själva ha flyttat till och från Svarta Hålorna. All bråten på vind var det gudskelov inte stort besvär med för oss, den försvann såsom knappnålar, och det var ju bra, så mycket skräp som man samlar på sig. Allt var dock icke skräp, och jag hoppas innerligt att det försvunna kom till nytta, något som inte knappnålar göra. Det är väl att det alltid finns någon, som tar vara på det man inte själv bryr sig mera om, än att man langar upp det på vind. Men till exempel en mahognybokhylla med kolonner och gotiska kapitäl... Jo, det smakade det...

Apropå bokhylla, den som inte har böcker vet inte hur gräsligt det kan vara att flytta. Innan vi måste i väg ner till Hålorna hade Henry katalogiserat alla min mans och mina böcker. Det var ett styft, flera månaders arbete, och det var väl gjort, varje avdelning för sig, allt i bokstavsordning, även broschyrerna. Finns det något rysligare, mera dammsamlade, mera kraftigt än broschyrer? Nå, som sagt, det var fullbordat, och Henry hade heder av det. Flyttkarlarna voro strängt tillhållna, så pass strängt min man kunde vara, men det var inte mycket, att ta varje hylla för sig, precis som den stod, ingenting ändra!

Nu vet man väl hur svenska flyttkarlar se ut, långa som Fredrik den Stores grenadiärer och massiva i proportion därefter. Bara deras händer, kan man tänka sig något präktigare! Men med kraft följer ofta övermod, dessa beundransvärda händer togo oftast för många böcker på en gång, men av högaktning för hjärnans verk klämde de inte till hårt nog, utan mittpartiet av bördan ramlade ner och resultatet blev kaos.

Den bekante zigenarkännaren Thesleff räddade sig från flyttning genom att ha en möblerad våning i varje något så när presentabel världstad, och då han reste hade han bara en liten väska med sig. Hade han så fått fara på Aladdins matta och sluppit de kvävande tägen skulle hans tillvaro kunnat räknas som idealisk, i synnerhet om han träffat zigenare överallt. Jag vet en dam som ansågs sinnessjuk, därför att hon ville ha ett sommarnöje fixt och i ordning med underkläder och puder och crème och allt, men inte var det så galet. Man finner, bara vid en liten landsflyttning, hur orimligt många onödiga ting man har omkring sig. Är det av girighet eller av kärlek man behåller dem? Inte vet jag, men man gör det. Vi människor äro konstiga. Man behåller även det man avskyr. En tid hade jag radio, och varenda söndag sutto hunden, katten och jag och hörde på predikan, och även till landet släpade jag med mig apparaten. Slutligen tänkte jag: Fri är jag född, fri vill jag leva, jag behöver inte vara bunden alla kvällar, och så kom äntligen radion ur huset.

Men nu var det min väninna och hennes flyttning. Undras hur hon gjort med sina böcker? Jag fattar inte ägandets tjusning. Det förstås att jag gläder mig, då mina vänner bland författarna skänka mig sina verk, i synnerhet om de äro försedda med en älskvärd dedikation, och är det bra böcker kommer jag ihåg dem nästan utan till, då de äro lästa. (Älskade Hjalmar Bergman!) En, två, tre väggar fyllda med väl bundna böcker är den vackraste dekoration, men hur ofta öppnar man en bunden bok, då den en gång kommit på sin plats, såg det? För min del öppnar jag blott lexica, Hellquists etymologiska ordbok samt naturligtvis visdomens urkälla, Nordisk familjebok. Annars ingenting. För övrigt vill jag knappt ta i en bok, som inte är spritt ny, ren, och som jag får skära upp själv. Men när de äro lästa, vad skall man då med dem? Tag bara och damma själv edra oinbundna böcker, så mister ni lusten att äga.

Vad skall man med böcker, då det finns ett sådant himmelrike som Stadsbiblioteket? Tyvärr har jag bara varit där en enda gång, fast det ligger bara några steg härifrån, men det är därför att min pekingesare, ni vet, Musette, får tårar i sina stora sköna ögon, om jag vill smita ut utan henne. Därför blir det i stället att stega upp i Observatorieparken. Där gå vi, massor av mer eller mindre äldre fruntimmer med våra hundar, som nu få springa fritt, eftersom gräset artar sig till att vissna och oktober, höstmånaden, flyttningarnas förfärliga månad är när.

Ill. G. Chatham.

Gruva Er inte för stöket

TAG TOMTENS

SKURPULVER

FLYTTFÅGLAR

Några svenska sångerskor och deras

Göta Ljungberg.

DET ÄR EJ ENDAST OLYMPISKA segerköror och O. D.-istiska triumftåg som kastat glans över det svenska sångarnamnet. De stora stjärnorna ha också spritt sitt sken i musikmetropolerna och i likhet med stjärnorna på himlavalvet lysa de ännu, fast deras trollglans slocknat för flera, flera år sedan. Vi tänka då närmast på en Jenny Lind och en Kristina Nilsson. Och det är framför allt kvinnan, som förkunnat den svenska sångkulturen med nordiskt kristallklara röster, och raden är lysande efter

Marie Sundelius.

de två storsångerskor vi redan nämnt. Låt oss emellertid hålla oss till dem, som ännu verka och regera i sångens och tonernas värld.

Först finna vi en trio, som så att säga har rösten gemensam. Det är trenne altar: Julia Claussen, Karin Branzell och Signe Schillander.

Julia Claussen har vid det här laget nått världsförmatet. Hennes mörka apparation är bara en reflex av hennes stämma — eller tvärtom — och sådana »hojta-hå-rop» som denna svenska valkyria utslungat från Metropolitanens jättescen har väl aldrig överträffats — annat än möjligen av de andra svenskorna. Vi minnas hennes Carmen,

Musiksäsongen tar åter sin början och den har i Stockholm bl. a. inletts av en svensk sångerska, Marie Sundelius, vars namn lyser från New York-operans världsscen. Denna händelse för tanken vidare till det glädjande faktum att Ma-

ära kunna uppbära hela den stora altrepertoaren, som Julia Claussen själv förresten tagit i arv av ingen mindre än Mathilda Jungstedt? Det var den olympiska klang- och jubelsommaren 1912 och vad var då naturligare än att även operakonsten bidrog med nya och glänsande stjärnor. Då föddes Karin Branzell — till konstnärinna vill säga. Hennes hållning var flickaktigare, hon hade väl ännu ej föregångerskans sjudande skådespelarsjäl, men den mörka mezzosopranen hade samma sammetslena timbre, samma dunkla skimmer, som i vrede och forte kunde svälla ut till en väldig styrka. Hon axlade snabbt Julia Claussens mantel och stod där segrande både som Ortrud, Brynhilde och Delila. Sedan följde hon Julia Claussen troget i triumfspåren. Hon hade under ett lustrum svingat sig upp på publikynnestens parnass, då utlandets ögon och öron lystrade till hennes talang. Det blev gästspel i Berlin och engagement vid självaste Staatsoper vid Unter den Linden. Där har Karin Branzell till största delen verkat, sedan hon lämnade stockholmsoperan och givit det bästa av sin förfinade musikalitet. Ty genommusikalisk är Karin Branzell. Hon kan konsten att adla en svensk visa även i den banala genren till god konst och både som konsert- och oratoriesångerska har hon genom en intelligent diktion och djupa musikaliska insikter vunnit aktning och beundran. Även för henne vinkade dollarlandet och två svenska altsångerskor ha alltså från Metropolitanoperan i New York givit yankees vittnesbörd om att vi äro ett utmärkt sjungande folk.

Ruth Berglund.

Azucena, Leonora, Amneris från stockholmsåren, dramatiskt laddade scenskapelser allesammans. Och i gästspel har hon visat oss sin fullkomning som sångerska både från operascenen och konsertestraden: sångkonst, stämglans, föredragsintelligens, temperament är hennes konstnärsskölds emblem och hon bär den med en ståtlig hållning. Med detta har hon erövrat Amerika, där hon numera har sitt hem, och hennes namn är högt aktat i den amerikanska musikvärlden.

När framtiden och berömmelsen lockade Julia Claussen ut på vikingatåg undrade man nog lite var: vem skall med sådan

den vackraste rösten av dem allesammans. Smaken är ju så olika, men om kvaliteten i Signe Schillanders glänsande stämma behöva vi icke tvista. Och Wagners germanska kvinnor, Verdis romantiska trollpackor, Saint Saëns parisiska Deila och Richard Strauss eleganta Rosenkavaljer inkarnerades alla med en viss kärv grace av Signe Schillander, hon spelade med en manligt frisk elan både kungadotter och kavaljer. Snart var hon färdig för utlandet. Münchenoperan, där en Bruno Walter bl. a. verkat och som har ett namn av samma klang som Berlins, Wiens och Dres-

Umb. Agostini, Körsnär

C. J. Johanssons Eftr.

Drottninggatan 64, Stockholm - Telefon 110 58

Beställningar och reparationer utföras med största omsorg till låga priser.

Thyra Grafströms f. d. medarbetares textilförening

Vävnader - Mattor - Möbelyger - Broderier

Västra Trädgårdsgatan 19 B. 1:sta ing. från Hamngatan.

SOM SJUNGA

väg mot stjärnorna och världsryktet.

.....
rie Sundelius har många kolleger, som fört det svenska namnet till internationellt rykte. I närvarande stund är samlingen remarkabelt stor — se vidare presentationen här nedan.
.....

dens konstnärstempel, fångade henne i sina garn — och där stod Gustaf Adolfs scenen åter utan sin alt. Men världen och livet äro sig lika — se fallen här — och Kerstin Thorborg ryckte in som ersättare. Och det kronologiska förloppet blir uppenbarligen detsamma. Kerstin Thorborg tycks redan stå med ena foten i Dresdenoperan och med den andra hos herr Forsell. Vi få vara glada så länge vi få behålla den ena. Och bida tillsvidare vår okända Brynhilde.

Ty vi våga nog inte hoppas, att det blir Ruth Berglund, vars korta sängarbana redan bragt henne en uppmärksam ställning vid den tyska operascenen. Ruth Berglund är en ung svenska, som för några år sedan direkt från sin lärare, okänd och främling provsjöng vid Städtische Oper i Berlin och genast engagerades. Nu är hon en av Tysklands främsta altsångerskor, i år fäst på en gång vid Berlins båda operor, Staatsoper och Städtische, för repertoarens flesta altpartier och med lysande engagemangsbud från olika håll. En i sanning märklig bana! — en svensk sängerska, som ännu icke sjungit en enda gång i Sverige, men redan är ett stort namn i det stora musiklandet. Där de mest fruktade kritiker prisat hennes underbara röst, intelligenta föredrag, ärliga konstnärsskap och mörka skönhet — det sista jämte en rent rörande blygsamhet det enda vi härhemma ännu fått tillfälle konstatera, när fru Berglund alltför oftast gästas hemlandet.

Sverige har emellertid inte exporterat enbart vilda, mörka orkidéer. Även blidare uttryck för vårt sängarlynne ha gjort sina röster hörda i den väldiga världskören.

Marie Sundelius, som nyligen avslutat ett sommarbesök i Sverige med en uppmärksam konsert, är en av dem. Som nioårig flicka kom hon ut till Amerika och efter att ha sjungit på svensk-amerikanska sammankomster, blev hon »upptäckt», sattes att studera och badade sig stadigt och säkert fram mot engagemang vid Metropolitan, där hennes ljusa, poetiskt färgade sopran givit glans åt många förnäma partier, såsom Margareta i Faust, Mimi i Bohème m. fl.

Men mera våra egna än Marie Sundelius, som trots sin kärlek till allt svenskt dock måste räknas som svensk-amerikanska, äro Ingeborg Holmgren och Göta Ljungberg. Den förstnämnda debuterade framgångsrikt som Nattens drottning i Trollflöjten och klarade den trestrukna oktavens tontoppar med för svenska förhållanden ovanlig koloraturljans. Men myc-

ket snart flög hon i väg till Berlin och Prag och nu senast Breslau. Slutligen Göta Ljungberg. Hennes här hemma både beundrade och begäbbade artistskap hade en ofrånkomlig framsida: hon har charme eller kalla det tidsenligare gärna för »det». Hur många sängerskor har det? En grann gestalt, som kvittrade Eyridikes offenbachieder lika strålande som Sieglindes lyriska utgjutelser. Och som sjöng Tosca så att en Jeritzas dramatiska urladdningar nästan kommo på skam. Mätte bara denna gudabenådade sceniska uppenbarelse med sin friska stämma inte glömma bort att ej ödsla med sina vokala

Julia Claussen.

De äro flera dessa sängens prästinnor med svenska namn. Men alla ha inte behållit kontakten med hemlandet lika starkt som de nu nämnda, och om en hel del stjärnor av olika storlekar veta vi egentligen inte så mycket. Precis som i astronomen.

En stor stjärna ha vi i alla fall lyckats behålla, delvis: Nanny Larsén-Todsen. Hon återkommer dess bättre varje stockholmssäsong till glädje för hemmasittarna, som inte ha tid eller råd att kasta sig ut i världsvimlet. N.

Signe Schillander.

skatter. Ännu så länge sjuder den dock med ungdomligt överdåd. Göta Ljungberg tillhör som sagt Berlin, där hon f. n. har gjort en utflykt från operan och sjunger operett igen. London har hon också lagt för sina fötter och i Covent Gardens traditionsrika operasalong bl. a. som Salome försatt den moderna engelske kompositören Eugen Goosens så i trance att han komponerat en opera Judith tillägnad Göta Ljungberg. En annan modern opera, vari Göta Ljungberg kreerat huvudrollen vid dess premiär, var Johnny spielt auf — tänk om vi fått se henne på ett gästspel i denna!

Karin Branzell.

A.-B. AUGUSTA LUNDIN
KUNGSTRÄDGÅRDSGATAN 12 - STOCKHOLM

I AFTONRODNADENS STUND

BANDET, SOM HÄLLIT GENOM ÄREN.

"Morgonen är klar, bliv dagen likaså och aftonrodnaden molnfri" — så lydde en gång ett bröllopstelegram, som inte blev bara en from önskan. Det är nog flera än man tror av dem som gift sig unga, vilka trofast hållit ihop genom åren och nu uppleva lyckan att åldras tillsammans. De sena åren ha sin skönhet och sitt behag, fastän ungdomen kanske inte tror det. Vittna inte våra bilder här nedan om kvällens frid och djupa harmoni?

Kabinettskamarherren greve Claës och grevinnan Louise Lewenhaupt, f. Lewenhaupt, Claëstorp, firade nyligen guldbryllöpet. Haglind, Katrineholm, foto.

Överste Georg och fru Ada Juhlin-Dannfelt, f. Lilljebjörn, firade förra året sitt guldbryllöpet. Jensen, foto.

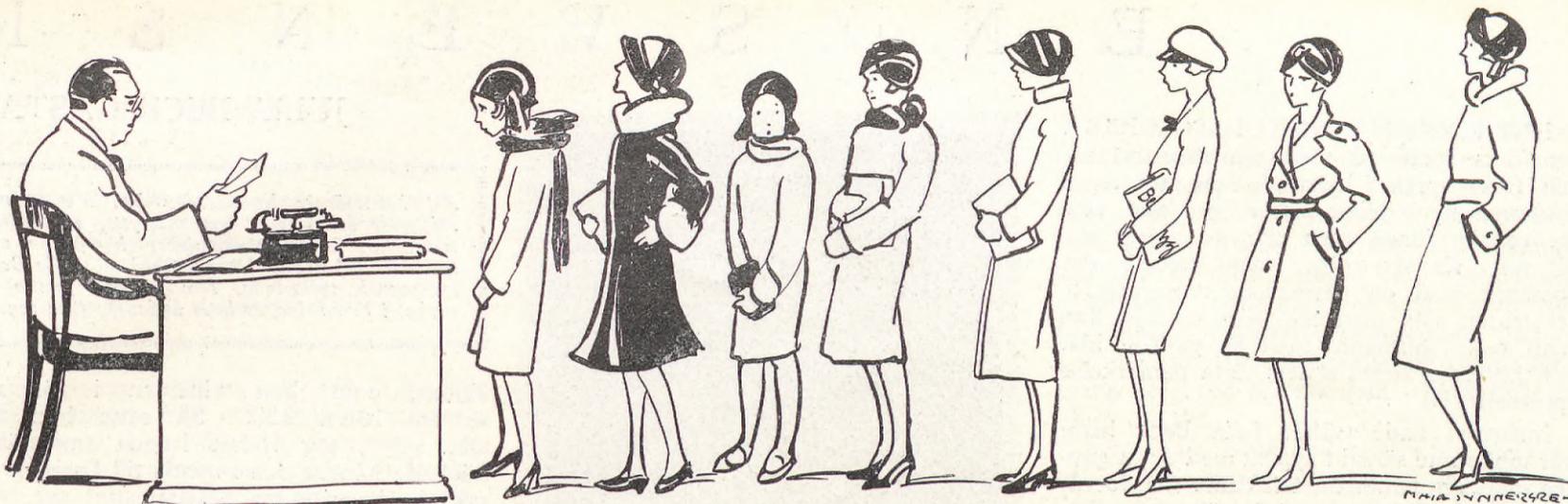
Direktör Wilhelm och fru Maria Broman, f. Söderquist. Ferd. Flodin, foto.

Bokförläggare Karl Otto och fru Lisen Bonnier, f. Josephson, vilkas guldbryllöpet närmar sig. Goodwin, kamerabild.

Ett guldbryllöpspar: f. d. bankofullmäktigen Rudolf Norberg och hans maka, f. Svensson. Lamm, foto.

STUDENTSKA SÖKER PLATS

VILKA UTSIKTER HAR HON I KONKURRENSEN?

MED SIN BOK »SNÖRMAKARE LEK-
holm får en idé» har Gustaf Hellström äg-
nat en studie åt den vidskepliga vörtnad,
varmed hans landsmän sedan gammalt om-
fatta studentexamen. Snörmakaren har som
bekant den idé, att hans söner icke skola
bli enkla hantverkare som han själv utan
studenter och fina karlar. I hans av få-
fänga upphettade fantasi är studentmössan
det sesam, som skall öppna portarna till
ett okänt och romantiskt lyckoland. Undra
på att snörmakaren icke finner några offer
för stora.

Otaliga svenska fäder och mödrar både
förr och nu ha drömt den Lekholmska
drömmen. Förut blott för sönerns skull,
under de senaste decennierna även för döt-
ternas räkning. Studenter skola barnen bli,
kosta vad det vill. Att inte vara student är
ett ohjälpligt handicap i tillvaron.

Det finns emellertid i våra dagar många
föräldrar, som gjort sig fria från denna
tvångsföreställning visavi studentexamens
saliggörande makt. Åtminstone vad döt-
ternas beträffar, fråga de sig om uppoff-
ringen av tid, pengar och arbete — för-
såvitt det inte gäller att sedan fortsätta
med akademiska studier — verkligen mot-
svaras av ökade möjligheter att taga sig
fram i livet. Har studentskan lättare än
andra att skaffa sig plats inom de s. k. prak-
tiska yrkena och får hon som kompensation
för sin högre kunskapsstandard högre löner
än andra? Om icke, vad tjänar det till att
överkvalificera sig?

En annan kategori av föräldrar intaga så
att säga en mellanståndpunkt, när det gäl-
ler att avgöra huruvida deras döttrar skola
få fortsätta på gymnasiet eller icke. De
drivas icke av fåfänga, de ha ingen klockar-
tro på studentexamen, men de låta i alla
fall sina flickor bli studentkor. Ofta hava
flickorna i femton och sexton års-åldern,
den tidpunkt då ett avgörande skall
fattas, ännu icke den blekaste aning om vil-
ken bana de skola slå in på. Föräldrarna
anse det då klokast att låta dem gå i skolan
ännu några år och ta studentexamen, för
alla eventualiteters skull. Kanske gripas de
sedermera av håg för ett yrke — läkarens,
juristens, lärarens — för vilket student-
examen är obligatorisk. Kommer flickan
icke att fortsätta sina studier vid uni-
versitetet utan hamnar på kontor, i sta-

Efter en sommar av "studentens lyckliga då" börjar studentskan nu att se sig om efter plats. Idun har därför gjort en undersökning om hennes platsutsikter, de äro icke allt.d mera lysande än konkurrenternas från 8:an, men vi råda henne att icke tappa modet för det. Iduns rundfråga ger också värdefulla upplysningar för målsmän.

tens verk, i bank eller försäkringsbolag eller i någon annan praktisk verksamhet, så har man i alla fall en dunkel föreställning om att hon på något sätt måste få nytta av sin examen. I våra dagar, resonerar man, när konkurrensen är så skarp, måste den som har de största teoretiska kunskaperna äga företräde framför andra.

Det förefaller dock som om denna tro på studentexamens fördelar vore falsk i många fall. Chefen för ett av Stockholms större affärsföretag yttrar t. ex., att man inom affärsvärlden hyser en deciderad olust mot att anställa flickor med studentexamen. Varför? De är för teoretiska, för fina och pretentiösa, anse sig redan sitta inne med stor kompetens och ta inte vad arbete och vad begynnelselönen som helst. De vilja med andra ord ej hugga i på samma sätt som andra nybörjare måste göra och lära sig därför inte yrket från grunden. Vad som behövs inom affärslivet är energi och vakenhet, framåtanda och ordningssinne — därför utan kommer man ej långt om man har än aldrig så vackra studentbetyg. — Samma syn på saken har man inom bank- och försäkringskretsar. Chefen för ett av våra stora försäkringsverk, som bland sin personal har ett 70-tal flickor varav blott 5—6 äro studenter, ställer sig också ganska bestämt på 8-klassisternas sida. En flicka utan denna examen tas inte gärna emot, men en högre examen, studenten, är knappast önskvärd. När de stora högarna av platsansökningar, som alltid finnas i någon av chefsbordets lådor, undersökas och so-
ras, så tar man i första rummet hänsyn till helt andra saker än studentbetyg, bl. a. kunnighet i maskinskrivning, vitsord från föregående anställningar och handstil. Och även om studentskan i regel lagt sig till med ett betyg i maskinskrivning så har hon mera sällan tack vare sin längre studie-
tid hunnit ha några föregående anställningar, och hennes handstil har genom ten-

tamens- och diktamenskrivningar i brådskande tempo snarare blivit sämre än 8-klassistens. Handstilen är överhuvudtaget ett försummat kapitel bland de ungdomar som ämna sig in på kontorsbanan. En flicka som läser på studenten och senare i kraft av denna examen ämnar söka sig in i ett eller annat verk, reflekterar kanske inte så ofta över, att en ansökningshandling med ovårdad handstil obönhörligt lägges åt sidan.

Facit inom bank- och försäkringsvärlden blir alltså: om två flickor varav den ena är 8-klassist, den andra student, anmäla sig till en plats så kommer icke studentskan självfallet i främsta rummet, utan den, vars hållning och rapphet i svaren ger det bästa allmänna intrycket. »Den vidgade horisonten», som studentens två extra studieår onekligen ger, behövs knappast bakom en skrivmaskin, i varje fall är det viktigare, att maskinens trängre horisont behärskas fullkomligt. Och det plus i språkkunskap som studentskan borde ha, visar sig oftast vara mycket illusoriskt. Skicka en student-ska att tala med en utlänning, som kommer upp på kontoret, eller låt henne skriva ett brev på franska eller engelska — i 9 fall av 10 går hon icke i land därmed! Ett års vistelse utomlands är därför mera meriterande i detta avseende.

Inom statens verk och de kommunala verken är situationen delvis en annan. På de platser, som fordra extra kompetens i matematik eller språk är studentexamen i regel blott den oundgängliga första etappen som följs av andra specialexamina. Inom en del av statens verk, bl. a. tullen, är allt arbete av sådan art, att även om studentexamen teoretiskt inte direkt fordras, så antages i praktiken inga andra än studenter. Men hur många av de hundratals sökande? Överhuvudtaget visar erfarenheten inom dessa verk, att studentskans vana vid organiserat studiearbete inte är utan sin betydelse. Åtminstone en fjärdedel av anställda flickor inom verken äro därför studenter.

Detta gäller dock blott anställningar litet högre upp på rang- och lönskalen. På de ordinära kontorsplatserna äro utsikterna inte lysande. Studentskan får börja som extra skrivbiträde — tjänster som äro in-

Ill. M. Synnergren.

(Forts. sid. 1056.)

Begär alltid **Kobbs Thé** och godtag ej något annat om
Ni sätter värde på en hälsosam och aromrik dryck.

KONTROLLANT: DOKTOR J E ALÉN

DET FINNS MÄNNISKOR, SOM BÄRA ett folks språk på läpparna men ett annat folks språk i hjärtat. Som av någon gudarnas nyck blivit födda i ett land, som de kanske förstå men där de aldrig slagit rot. Kanske möter man inte så ofta romaner med en germanskt tung och litet frusen själ, men om man ser upp kan man möta germaner med en galliskt klar och lättroilig och i ordets rätta bemärkelse spirituell själ.

Innan vi hade träffat Julia Beck hade vår tanke inte särskilt sysslat med detta ganska märkliga nationalitetsfaktum. Det förvånade oss därför en aning, när välkomstordet: »Entré» flög emot oss genom den halvöppna dörren till Julia Becks provisoriska hotellhem, inte ett svenskt och trubbigt entré med hemmagjord skorning utan med franskans hela snärt. Men vår förvåning varade inte länge. När man en stund sett Julia Beck i det lilla rummet, där halvgjorda skisser radat upp sig längs väggarna och en litet inklämd stockholmsgård lånar ut ett grått ljus, så ser man henne inte längre där. Och fastän hon talat en stund med entusiasm om sina staffliexkursioner i Hagas gustavianskt nordiska natur, så ser man henne inte heller där. Man ser henne sitta på en sten i en fransk skog, där morgondimmorna smyga uppefter trädstammarna och de första solstrålarna glittra i gräset. Man ser henne helt enkelt på en av hennes egna tavlor.

Tavlan från den franska skogen är resultatet av en lång konstnärlig utveckling, som är ganska märklig och har all sann konstnärlighets särmarke, att dess slut ännu inte kan skönjas, lika litet som den sjuttioåriga lilla damen med det själfulla ansiktet och den klara rösten är en gammal dam. Den utvecklingen började långt innan seklet var ungt en blåsig höstmorgon på Stockholms gamla slöjdskola.

När jag gick på Beridarebangatan i morse så kände jag det plötsligt precis som då. Jag var femton år och traskade varje vintermorgon till skolan, kallt var det och rimfrostens stod som en sky om en när man kom in i salen där det luktade nybonat golv. Och varje morgon kom gamle Blackstadius emot mig med patriarkskägget gungande av välvilja och sade: här har vi lilla myran igen. Myran, det var för att jag satt spikad på min plats från lektionernas första minut till deras sista, inte för att jag var något monstrum av kall ambition utan för att jag älskade allt jag hade för händer på skolan. Dagarna flögo iväg, med jämna mellanrum kom Blackstadius och knackade en i ryggen — jag kan ännu känna de vänliga knogarna — och strök ut någon linje, inplanterade någon lärdom och sade något visdomsord.

När den unga konstadepten första dagen klev in på slöjdskolans inskrivningskontor, så spände tjänstgörande damen ögonen i

Julia Beck.

henne och frågade: »Vilket ämne tänker fröken ta?» Svaret kom som en blyxt: »Allesammans.» Tålmodigt upplyste damen: »Det är sju stycken.» Lika ivrigt och bestämt: »Jag ska ha alla sju.» Nå, hon fick alla sju och, vilket väl den förbluffade damen knappt trott, vid avslutningen medaljer i alla sju och en extra premie på fem specieriksdaler. Med dessa ärotes tecken flyttade den unga målaren över sitt staffli och sin målarlust till Konstakademien, där Malmström och Liljeblad och greve von Rosen då regerade — ännu gick hon alltså den svenska målar-kungsväg. Men redan på akademien vaknade den unga romanska upprorsandan. Julia Beck satt där på landskapsskolan och hade i all enkelhet tråkigt. Där blåste för henne inga av konstens blå

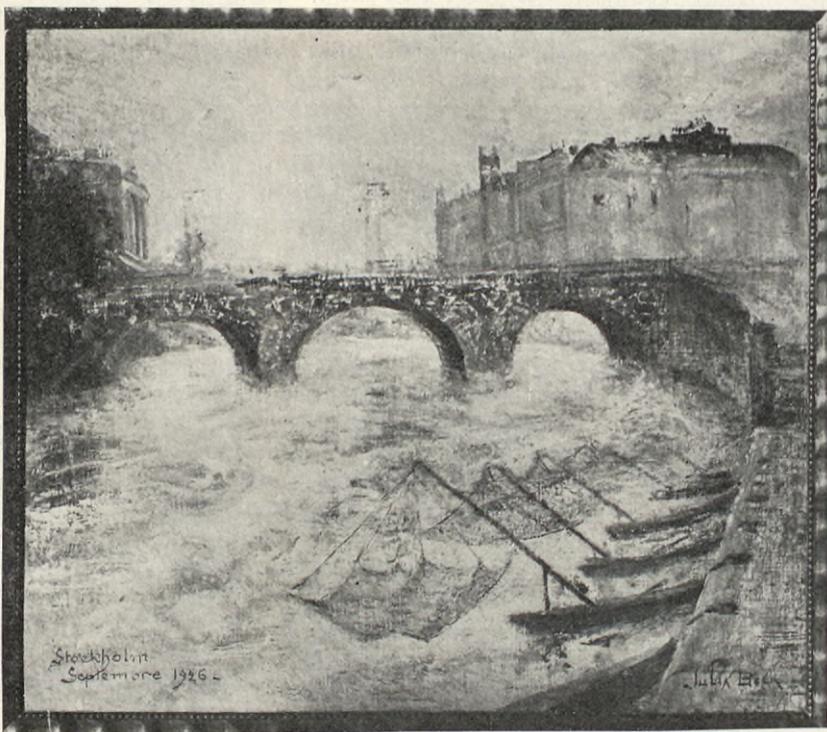
Att konstnärers levnadsöden bruka vara mer skiftande och i både inre och yttre mening intressantare än andra människors har genom otaliga exempel nästan blivit ett axiom. Julia Beck, en svensk målarinna, som i nära femtio år verkat i Frankrike, är intet undantag från regeln.

vindar, som hon ville ut i för att se om båten höll. Så satte hon till alla segel, tog rodret i egna små färgfläckade händer och seglade till Paris. Och rakt in i parisarnas hjärtan.

Det första hon visade dem av sin konsts möjligheter var ett självporträtt, som blev hennes debut på Salongen efter strängt arbete i lära hos främst Stevens och Jérôme. Det är ett sällsynt besjälade porträtt i halvprofil av en ung kvinna med ett drag av självbegrundan i blicken och någonting av ung vaknhet över hela ansiktet. Parisarna förälskade sig i porträttflickans frappanta utseende och så småningom i originalets frappanta konst. Den unga utländskan blev ett namn på Salongen och därigenom i den parisiska konsten. Hon målade efter den segern frenetiskt och fann under åren efter debuten, att hon inte blott för en kort tid i sin egenskap av utländsk sensation hade fäst parisarnas konstblick på sin person, utan att hon hade att räkna med denna intresserade och förväntansfulla blick även i framtiden. Och ingen behövde tala om för henne vilka förpliktelser som falla över en ung främling av ett tyngre blod och lynne som slagit igenom i ett omedelbarare och lättroiligare lands konst. Att förpliktelserna för Julia Beck inte blevo tyngre än hennes konstnärliga bärkraft rådde med, kanske berodde litet på, att hennes blod flöt mer som en fransk vårbäck än som en svensk å.

Att Julia Beck verkligen räknades till den unga konstens elit i Paris ser man kanske bäst av namnen på dem, som denna tid gjorde sig till ägare av hennes tavlor, stora namn inom alla områden. Och få svenskar ha väl, annat än på diplomatiens reguljära väg, släppts in i så exklusiva parisiska kretsar som den lilla målarflickan. Hon kom in i och assimilerades med en litterär salong, som hölls av monsieur och madame Bouchaud. Varje lördag hölls samskväm, där sådana namn ur Paris litterära societet som madame Alphonse Daudet och madame Marcel Prevost lånade sitt intresse åt den lilla svenskan och där »les noms» slösade med sin spiritualitet och lärde dottern av ett stabilare tungomål, att en konversation kan ha den älskvärda och litet fladdrande prägel som är dess tjusning utan att därför vara ytlig och ingenting ge.

— I en parisisk salong talar man åt ett håll men lyssnar åt ett annat, utan att därför det man säger bara blir ord, man

Norrbro och Strömmen. Oljemålning 1926.

FYRTORNETS KONSERVER

För säsongen nya

SILL-INLÄGGNINGAR

såsom Aptitbitar, Kungssill, Slottssill, Briosill, Turistsill, Lunchsill.

GARDINER och MÖBELTYGER

Ljus- och tvättäkta. Handvävda.

Prover på begäran, v. g. precisera vad som önskas.

Kyrkogatan 24 **KONSTFLITEN** Göteborg

SITT HEMLAND

I denna artikel, där hon för första gången på en annan väg än målarkonstens presenteras för svensk publik, berättar hon både om sina minnen från 80-talets Stockholm, vars konstnärliga "namn" hon tillhörde, och om sin tid i Paris högsta kretsar. Ett stycke kulturhistoria!

Självpporträtt med vilket Julia Beck slog igenom på Salongen.

måste kunna replikera ett ord som lågt slungas till en från ett annat av rummets kotterier — sådana öron har man inte i Sverige... Och sådan intellektuell vakenhet som där finns kanske heller ingen annanstans. Jag minns en middag hos Bouchauds — en herre böjde sig fram mot mig över bordet och komplimenterade mig för att jag var svenska. Jag antar jag såg ganska dum ut. »För att ni är landsman till en så stor diktarinna som Selma Lagerlöf —» Jag antar att jag såg ännu dummare ut; jag hade aldrig så mycket som hört namnet Selma Lagerlöf ännu, medan detta äktfranska kotteri redan satt och analyserade charmen i hennes stil —.

— Mina intressantaste dagar då var kanske ändå tisdagarna. Mellan två och fyra hade Lady Cathleen, la Duchesse de Pomar, maka till f. d. vicekonungen av Indien och fabulöst rik, sina mottagningar för allt Paris ägde av snille och smak; gatan utanför hennes praktfulla våning vimlade av ekipager och luften surrade av dagsaktualiteter, tills betjänter i engelska lyxlivréer anmälde dagens föreläsare, något av toppnamnen inom Paris litterära, religiösa eller ockulta värld. Så småningom inviterades jag till hennes »måndagar», intima mottagningar för några få damer, där var och en skulle orientera de andra i något visst ämne och där hon själv presiderade i purpuröd sammet och vit spetschal — det var underbara dagar! En dag inbjöds jag till privatmiddag hos henne — en stor ära för en ung främling —, när jag och ett par andra damer kommo dit och släpptes in av betjänten mötte oss blott ett meddelande: »Lady Cathleen est morte...» Jag har inte bara glada minnen...

Det parisiska sällskapslivets grundregel, att älskvärdhet inte är lika med förkonstling lärde Julia Beck sig mycket snabbt och blev i kraft av denna medfödda läraktighet något som väl närmast är värt titeln Paris adoptivbarn. Åtminstone det konstnärligt intresserade Paris.

Innan hon erövrade denna hederstitel tillbringade hon dock tre år i en svensk konstnärskoloni, som slagit upp sina stafflier i Grèz, där hon rörde sig bland namn som räknas till svensk nationalegendom — Richard Bergh, Kreuger, Josephson. Det är kanske svårt för Julia Beck att staka ut någon »lyckligaste tid» i en

konstnärlig tillvaro, vars kurva försynen ritat med sällsynt omtanke, men dessa tre år av fransk natur och svensk kultur höra nog till de bästa. Varje morgon knogade målarkoloniens alla medlemmar i väg på sina valda stigar med staffliet under armen och palletten dinglande runt tummen. Till frukosten sökte man sig hem igen, badade i den lilla floden, där vattenkaskader och kamratskämt stänkte högt upp på stränderna, och synade varandras dagsverk utan avund och illvilja men också utan tillgjord välvilja. Man åt vid långbord och viggade vid månadsslutet av den som hade något över, tyckte om varandra och arbetade dygnet runt.

En kort tid efter dessa år i Grèz och Paris fick Stockholm rå om Julia Beck, och den tiden blev inte spårlos varken för Stockholm eller henne. Hon var med om att stifta Konstnärsklubben med mest teaterfolk — där susade en äkta stockholmsfläkt genom gamla Hotell du Nords salar. Senare var hon med i Klubben, som huserade i ett hus nere

Motiv från Valdemarsudde. Oljemålning. Tillhör prins Eugen.

vid Strandvägen, där det talades litteratur under Strindbergs och Stridsbergs och Stuxbergs ledning tills ett jättefat med sillsalat vid tvåtiden avslutade samkvämen. Men länge lånade hon inte sin vitalitet och humorfyllda energi åt Stockholms legaliserade bohémkretsar och deras för oss nästan ofattbart intellektuellt mätta och samlade umgängesliv, utan försvann åter ned till det hon oåterkalleligen gjort till sitt.

Julia Becks konst är inte så känd hos oss, helt enkelt därför att vi veta så litet om den. En av hennes tavlor finns i Norrköpings museum, tre på rådhuset i Jönköping och en i August Röhss' konstsamling i Göteborg, för att blott nämna de officiella. I L'Etat Français, Paris nationalmuseum och det hägrande målet för varje fransk konstnär, finns hon representerad, men man letar förgäves efter henne nere på Blasieholmen. Någon riktig stor samlad utställning har hon aldrig haft här, och frågan är, om den skulle uppskattas riktigt av andra än dem, som fått blick att bakom ett litet främmande motiv se den sanna konstnärlighetens stämpel. Hur ivrigt hon just nu än klättrar på Ulriksdalsbussen om morgnarna och letar motiv bland Hagas höga stammar, och hur skarpt hon än kisar mot Molins fontän från ett av Kungsträdgårdens fredade hörn, så kan hon ändå inte dölja, att hennes staffli slagit rot i en glänta i en fransk skog. Och hon vill inte dölja det. »Där nere har jag ett litet hem, här bor jag på hotell...» Och, vad mera är, där nere har hon människor som av någon andens släktskap och en rörligare intuition förstå henne. Det vackraste hon gjort och gör är detaljer ur det mjuka franska landskapet. »Elle à l'âme de Svedenborg» har en fransman sagt henne — det ligger en trolsk dager över nästan alla hennes tavlor, någonting av sagomättad överklighet. Ur slöjdskolans fem specieriksdaler går en kurva som visar, att hon ännu tidigare fått ett annat och större premium — gåvan att fånga féeriet i ett landskap utan att själv fångas av faddheten. »Jag har aldrig varit barn och aldrig ung, som jag tänker och erfar nu

har jag alltid tänkt och erfarit —», säger hon själv. Det är uttytt: jag har alltid varit barn och ung. Bara en mycket ung människa kan se det påtagliga genom en slöja av saga.

Julia Becks gäst- och minnesbok ger mycket av henne själv. Där stå många stora svenska namn, konstens och litteraturens och teaterns främsta representanter. Men det namn som står på första sidan är Sarah Bernhard.

BARBRO ALVING.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

Höstens nyheter i pälskappor och besattsskinn.
Etabl. 1876 SOPHIE ERICSONS Eftr. Körsnär
DROTTNINGGATA 69 - STOCKHOLM

D E N S T O R A

V Å R A M O D E H U S

Lanvin har en stilklädning i vit taft med strass, vars kjol visar den nya förlängda linjen. Särskilt till klädningen komponerad trekvartslång cape av svart sammet med foder i vit siden. N. K. Holmén, foto.

FÖR GANSKA LÄNGE SEDAN, DET vill säga så där i början av seklet, spelade själva stoffet i en klädning ej så stor roll. Den personliga smaken i klädedräkten intog på den tiden också en synnerligen undagömd plats. Det var detaljbearbetningen, som röjde och bestämde verkets nivå som konstprodukt. Tusen minutiöst utpetade små krusiduller, snirklar, rynkningar och lullull representerade oändliga arbetstimmar av konstfaret pill. Redan vid första anblicken av denna massanhopning av handallt erfor man en förlamande känsla av oförmåga att själv orka åstadkomma något liknande och måste medge, att bevisen var i ögonenfallande, om man hade för sig en klädning från en verkligt förstklassig ateljé eller om den härstamade från någon liten kammare, eventuellt den egna. Det var tyvärr ej tu tal om den saken. En fin klädning var följaktligen också synnerligen dyrbar. Ja, det var svårt att inlåta sig i konkurrensen. Det var vanligtvis bara att ge upp det hela. På kläderna avläste man snabbt och träffsäkert folks förmögenhetsvillkor och sociala ställning.

Då öppnades så småningom ögonen för materialets verkliga värde, och den effekt stoffet i och för sig själv satt inne med. Samtidigt vaknade kravet på personlig klädkultur. Jag tror, att det var några fria andar, som först öppnade dörren till den väg, varpå vi sedan alla ha vandrat, och på vilken hela modet snart nog slog in. Konstnärinnor och målarinnor äro i allmänhet ej kända för att kläda sig så vackert, men här ha de nog i alla fall som på så många andra områden verkat banbrytande. Det var kanske någon av dem under denna vanvettigt tillkonstrade och arbetslösande

modetid, som, likt vilken annan dödlig kvinna som helst, plötsligt greps av en okuvlig åtrå efter en ny »underbart vacker» klädning. Antingen det nu var för att glädja sin vän med sin apparition eller kanske för att hölja sin sårade

blevo allt för lätta att kopiera. Konfektionsherrarna gnuggade händerna, och spådde de finare modehusens snara och fullständiga undergång. Och sannerligen såg det ej så ut ett slag. Men ännu leva de gamla gudar!

Det är ingen hemlighet längre, hur vintermodet kommer att gestalta sig. Det ena modehuset efter det andra har visat upp sina modeller, sitt urval bland Pariserkollektionernas yppiga skörd. Var och en av våra uppköpare har plockat ihop åt sig en bukett efter egen smak och efter vad han trodde skulle tilltala de svenska damerna bäst. Och nu äro vi inbjudna att beundra och lukta på buketterna och så gärna välja oss den eller de blommor därur som tjusa oss. Nu strör jag dessa blommor för edra fötter!

Stoffet är visserligen ljuvligare än någonsin, men tillskrifningen har under de sista åren blivit alltmer komplicerad, och arbetet på modellerna lämnar intet övrigt att önska. Kläderna se igen verkligen »littet arbetade ut» — många damers ideal och högsta strävan. Visserligen på ett annat sätt än förr, men fortsätter det på detta vis något är till, så nå vi säkert maximitid

Så praktisk är inte denna röda spetsklädning från Chanel med sin åtsittande stomme och tunnbandliknande linje, men modern är den. N. K. Holmén, foto.

stolthet i ett förvillande camouflage. Hur som helst! Någon liten kvinna måste ha en ny vacker klädning! Pengar att beställa denna fédräkt fanns ej. Att offra tid på att själv med ovana fingrar förfärdiga något så påkostande var uteslutet. Då vaknade den epokgörande och genialiska idén att låta materialet verka vad utförandet icke förmådde. Inte voro de alltid så lyckade dessa konstnärskläder i möbeltyger och av borddukar och schalar och jag vet ej av allt för gamla bårder och tygbitar. Men de verkade trots allt ett gott verk. Tygfabrikerna fingo ögonen öppnade.

I det första häpna ruset glömde modets herrar t. o. m. bort, vad deras egen sällighet angick, och började kreera modeller så helt baserade på stoffets totalverkan, att detaljerna alldeles försumrades. Modellerna blevo uppdragna med utstuderat enkla linjer, okomplicerade och fantasilösa. Då vaknade naturligtvis hämnnden. Modellerna

Förmiddagsklädning i milt tegelröd jersey med effektfullt infällda diagonaler, som knyts i en scarf, av crêpe de chine i brunt, gult, rött och grönt. Modell Vionnet. Edman och Andersson. Jensen, foto.

för tillverkningen av en klädning. Fullkomligt puzzleartade inkrusteringar såväl på ytterplagg som klädningar ser man ofta. De finaste handsyddas veck och motiv av påsidda rouleauer pryda en hel del plagg. Vad som är nytt för året äro partier av fina, täta rynkningar, som insamla vidden samtidigt

P A R A D E N

VISA SINA HÖSTNYHETER

som de garnera. Jag har sett sådana rynkpartier runt midjan på en av Lanvins stilklädningar, mitt fram som ett spänne på en modell från Duverne och t. o. m. runt kullen på en enkel och förtjusande klockhatt från Patou. En liten päls hatt i svart och vit sammet var helt och hållet genomdragen med dessa täta, fina rynkningar.

En annan sak, som ytterligare ökar arbetet på kläderna är, att många modeller smita som skinet efter kroppen och ha som följd härav till en viss utsträckning återupptagit knäppningarna. Ja, det kan t. o. m. hända, att man först är tvungen att knäppa stommen på ett håll, t. ex. mitt i ryggen för att sen knäppa själva klädningen i ena sidan eller snarare på ena höften. Det är nämligen framför allt där den sitter åt så hårt, att man ej längre törs så där utan vidare som förr bara tuta den över huvudet. Kläderna nöja sig alltså ej med att endast ge arbete åt sömmerskorna. Husjungfrur och äkta män få tydligen ånyo öva sig i knäppningens svåra konst. Och alla få vi lära oss tålmod.

Rodier, som redan under många år till-

man ofta. På en del modeller till aftonbruk bäras riktiga små peleriner i chiffon eller spets. De knyts bak eller fram eller fästas på axlarna och spela samma kompletterande roll som de i somras så gouterade cocktailjackorna, vilka man ej längre ser så mycket. Trots

Moaré ses mycket denna säsong och har valts av Lanvin för denna stilklädning i gammalrosa med strass och släp. N. K. Holmén, foto.

Prinsesstilen kommer igen även i kapor som i denna av guldbrun sammet med besäts av gråbrun hare från Redfern. Mea. Jensen, foto.

det att de onekligen voro mycket praktiska, har man kanske nu tröttnat litet på dem. Som man slutligen gör med allt. Helt borta äro de emellertid icke. Till en pärlbroderad klädning med vit överdel och svart kjol av georgette från Premet bars en likaledes pärlbroderad svart jacka. För bridgeaftnar är nog en sådan klädning synnerligen användbar.

Utan att Lanvin på något sätt övergivit sina stilklädningar, varav hon också i år lämnat ett par utomordentligt vackra prov, bland vilka jag särskilt minns en i ljus vieux rose moiré och i strålformade flikar inkrusterad tyll, framträder hon i år med fotsida, långt ned åtsittande modeller, där hennes säkra hand dragit linjer, som ytterligare understryka det smäckra och graciösa intrycket.

Patou favoriserar, svart utom sin nu över hela världen redan kända och burna dahliafärg. Han har därigenom på ett barmhärtigt sätt möjliggjort för hela skaran av skönhetstrånande men medelålders och något korpulenta damer att bära hans

modeller eller åtminstone något, som påminner om dem. Det är både vackert och klokt tänkt av Patou, och säkert riskerar han ej heller att bli fattigare på grund av detta sitt medlidande. Sanningen att säga, behöver man f. ö. varken vara medelålders eller korpulent för att ej med tacksamhet acceptera de förmildrande villkor, som händelsevis kunna ernås vid bärandet av dessa årets modeller för stora toaletter. Upp till fordra de en vacker och jämn hals, djupt uringade, som de ofta äro. En mjuk rundning fram skadar sedan icke, men magen bör istället helst fullständigt utebli. Har den verkligen varit nog taktfull att göra det, är det smala skärpet i midjan förtjusande klädsamt och på något sätt rörande. En svart spetsklädning från Lelong var sydd med möjlighet antingen att bära eller att utelämna skärpet.

Nu ha vi alltså kommit till midjan. Ja, mina damer sedan vidta de större bekymren. I år artar det sig att bli verkligt pinsamt. Ingenting förvillar eller med något som helst deltagande döljer vår rätta natur. Tvärtom! Det är riktigt, som om modet vore tillkommet på rent kiv av dem, som yvas i triumf över sin egen vällyckade avmagringskur. Ni får ingenting ha varken fram eller bak av detta livets goda. Allt självdeklarerar hänsynslöst. Och ändå får ni inte vara kantig. Jag kan inte nu ge er några råd härvidlag. Endast önska er lycka och sans vid valet av toalett till nästa kyrkbröllop! (Det blir sannerligen ingen

(Forts. sid. 1056.)

Gråbeige tweed är materialet i denna välkomponerade dräkt med väst, scarf och ärmuppslag i gulgrön kasha. Edman & Andersson. Jensen, foto.

verkat mycket vackra ylletyger, kommer i år med en nyk valitet, relativt gles och grov men förtjusande mjuk, kallad aelic. Små förmiddagsklädningar i detta material förekomma.

Den bitvis framskyntande boleron är också karaktäristisk för säsongens modeller. Ibland uppträder den fram, ibland bak, ibland på ett lustigt sätt i ena sidan, liksom utskuren ur fram- och bakstycket. Cape — eller vingliknande arrangemanger ser

H Ö S T I T R Ä D G Å R D E N

GROVARBETEN INNAN FROSTEN KOMMER

AV TRÄDGÅRDSARKITEKT GÖSTA REUTERSWÄRD.

INOM KORT ÄR MÅHÄNDA den dag inne då vi vakna och finna täppan hård och tillfrusen. Så'nt elände, tänker nog lite var och jag som skulle ha hunnit med så mycket arbete därute. Av den anledningen kanske det kan vara på sin plats att nu taga en hastig repetition på allt som måste göras, innan kylan kommer på allvar.

Till att börja med måste vi då påminna om de grävningar, som nödvändigtvis böra företagas, oaktat mången undrar på varför de ej lika gärna kunna sparas till våren. Men med den saken förhåller det sig så, att om man gräver om den öppna jorden om hösten och låter den ligga i klumpar, alltså inte sönderhackas, så fyllas dessa jordklumpar under hösten med vatten och när frosten sedan kommer spränger den sönder den vattenfyllda jorden, som på så vis blir sönderdelad och porös. Vidare är det synnerligen fördelaktigt att gräva ned alla löv, på vilka ofta skadliga svampar övervintra, samtidigt som man gödslar och kalkar jorden, varav särskilt det sistnämnda är av stor betydelse för hård jord. Hur viktig kalkningen i själva verket är, förstår nog alla, då vi omnämna att endast i förening med kalk kunna växterna tillgodogöra sig den naturliga gödseln. Dessutom har kalken rent mekaniskt sönderdelande förmåga och förhindrar lerjord att vid torra spricka sönder. — Kalka därför bra i höst: Kalken köpes i tunnor och kostar osläckt kr. 8:—. Man släcker den först med vatten och breder ut en tunna pr 250 kvm. Hur djupt bör man gräva? Ja, inte djupare än ett spadtag. Det är nämligen ej förmånligt att få upp den hårda kalla alven till ytan. Emellertid bör man ej ha för brått när man gräver sin täppa utan försöka att göra ett verkligt snyggt arbete, då i annat fall jorden lätt blir för gropig på sina ställen — något som man sedermera har olägenhet av när våren kommer.

Nu antaga vi att vi grävt våra land efter konstens alla regler, varvid gödsel och kalk icke lagts i klumpar utan fördelats genom grävning mellan jordpartiklarna så gott sig göra låter. Då övergå vi till arbetet med blomsterrabatterna och börja att snygga dessa och då erinra vi oss att tiden

Ett praktiskt sätt att klappa till jorden.

Innan kylan kommer måste en hel del arbeten utföras i täppan och här ges en översikt av de nödvändigaste.

just nu är inne att plantera lökar. Belöningen för mödan får man redan tidigt, så tidigt att kälen nätt och jämt gått ur jorden. Då komma snödropparna. Den förtänksamme trädgårdsmästaren i täppan ger snödroppen en granne, Scilla, som också är tidig. Det blir en ytterst tilltalande kontrastverkan mellan snödroppens bländvita små klockor och Scillas lysande blå. Vårhimmel med seglande moln!

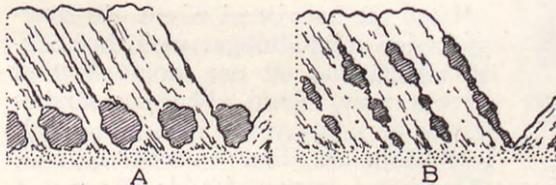
För att också längre fram på våren få njuta av lökarnas möjligheter, sätter man tulpaner. Vi tillråda att köpa darwintulpaner, de blandade sorterna äro både de vackraste och de billigaste och kosta 18:— kronor pr hundra. Vill man emellertid ha endast en färg bör man inköpa av den vackra Bartigon, som

Iduns bröllopsgåva till kronprinsessan Märtha utställes.

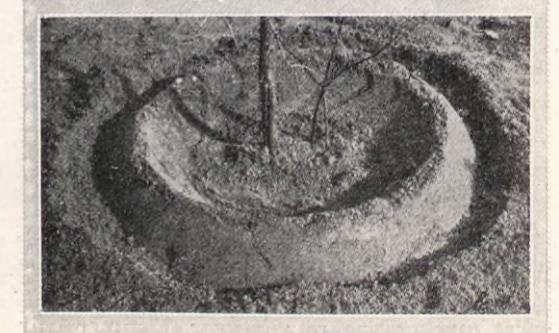
De två mattor, som svenska kvinnor genom Iduns insamling överlämnat till kronprinsessan Märtha som bröllopsgåva, äro nu färdiga och skola i dagarna översändas till Oslo. Dessförinnan utställes en av mattorna — de äro exakt lika — under några dagar i arkitekt David Blombergs skyltfönster, Kungsgatan 35, där Idun alltså ber intresserade ta den vackra bröllopsgåvan i beskådande fr. o. m. onsdagen den 25 september.

Växten nedsättes i ett rymligt planteringshål, var- efter jord påföres.

T. v.: felaktig nedgrävning av gödsel, lagd klumpvis i botten. — T. h.: riktig nedgrävning, där gödseln spritts mellan jordpartiklarna.

Efter plantering gräves en ring, som lämnar plats för vatten, som även hösttid alltid påhålls efter plantering.

Allt för trädgården

BLOMSTERLÖKAR
Gödselämnen, Besp. utningsmedel,
Trädgårds- och Biredskap.

A/B NORDISKA
Mästern Samuelsgatan 45
STOCKHO. M

FRÖHANDELN
Telefoner:
Norr 14435, Norr 14220

FRUN FUSKAR I TAPETSERARYRKET

INGA TRASIGA OCH SJASKIGA MÖBLER TOLERERAS

DEN NYTTIGA SIDAN.

Nu till hösten behöva säkert Era möbler lite reparation för att bli fina till vinterns mera högtidliga hushållning och här ger sign. råd om hur Ni själv kan åtaga Er mindre möbelreparationer.

Karmen är limmad, tyget nubbas på.

VI HUNNO INGENTING AV DET VI föresatte oss i somras... Vi skul'e ju leva ute i fria luften också, inte bara sitta och sy gardiner. Och så, när man kommit hem i våningen och blivit i ordning och rengöringen är klar — man andas på ett annat sätt — och barnens skola har kommit i gång och man bereder sig att få det lugnt, då visar det sig att möblerna ha skavanker. Man har vetat det hela tiden, men nu gör det sig märkbart, något måste göras.

Vissa fina stolar äro sköra. Någon skjuter sin stol häftigt baklänges och så ligger karmen där. Stolen ställes undan och vil ar alltsedan på ens samvete. Om man skulle försöka laga den själv och klä om den?

Först och främst skrapas allt gammalt lim av på brottytorna, där karmen gått av. Man skrapar med en kniv. Limmet måste komma på friskt trä, annars tar det inte. Man måste vid allt arbete som detta ge sig tid vid förberedelserna, dessa ha lika stor betydelse som det slutliga och mest synliga arbetet. Lim löses upp i en limpanna, som man gör klokt att skaffa sig. Det är så mycken enkel lagning, som blir försummad för att man inte har de nödvändiga »grejorna», en liten limpanna är en billig sak. (Lim skall alltid värmas i vattenbad, därför behövs denna särskilda panna.) Då limmet är påstruket på båda sidor om brottet, skruvas karmen fast med ett par små krampor, som också äro ovärderliga vid all lagning. Lagg något emellan, så att krampan inte gör märken i träet. Man skall icke skruva hårt, det är limmet som gör arbetet, kramporna är till blott för att hålla karmen på plats. Låt kramporna sitta på i fyrtioåtta timmar.

Sedan skall stolen poleras om.

Tag nu hammare och hovtång och plocka bort alla spikar — till hjälp behövs också en mejsel för spikar, som sitta hårt inne i träet. Tag så en glasskärva och skrapa bort all polityr, men akta att icke komma

för djupt i det bara träet. Ett ämne att ta bort polityr med är bra att köpa, det hjälper i synnerhet där träet är skulpterat. Tag noga bort all gammal polityr. Då detta tålamodsgöra är klart, strykes allt trä med shellack. Detta torkar fort, men skall ändå stå till nästa dag. Då gnides allt trä med fint sandpapper, det finaste numret. Känn efter att ytan är len. Sandpappersgnidningen skall göras om tre gånger. Akta att skära in genom shellacken.

Lägg det tyg, varmed stolen skall kläs, trådrätt på sitsen, trådrätt både från ryggen till främre kanten och från sida till sida. Sätt ett häftstift mitt i var sida, så att tyget ligger på sin plats. Om undertyget behöver bytas, så gör det, tag fräscht, stadigt material, se till att stolen inte är ned-sutten. I så fall måste tagel läggas på mitten och jämnas av åt sidorna.

Nubba nu på tyget först på baksidan. Börja i mitten, tag så en nubbbredvid mitten, så en på andra sidan mitten och gå så fram hela vägen med en nubbb på var sida, till dess man kommer till hörnen. Slåta ut tyget och börja på samma sätt på framsidan, till dess man kommit ett par cm. från hörnen. Man drar fast i tyget, men sträcker det inte ur sin fason. Sidorna arbetas på samma sätt.

Idunklubben börjar.

Marika Stjernstedt läser och berättar.

Hösten är här och med den träffas åter Idunklubbens medlemmar till en som vi hoppas angenäm och värdefull säsong. Torsdagen den 3 oktober äger första sammankomsten rum.

Emellertid ha vi denna gång att anmäla klubbens flyttning till annan lokal. Stockholmssystemets lunchlokal, där klubben hittills haft sin trivsamma varelse, undergår för närvarande och för åtskilliga månader framåt en genomgripande ombyggnad och där kan man under denna tid icke mottaga några gäster. Idunklubben har alltså fått se sig om efter annan lokal och denna ha vi funnit i Hushållsskolan Margarethas nyöppnade festvåning, Hamngatan 10, 2 tr. — en utmärkt trevlig och välinredd lokal, där klubbmedlemmarna säkert komma att trivas och finna sig väl. Vidare är tiden för sammankomsten ändrad och nu satt till kl. 8 em. — före kl. 7.30 kunna inga gäster släppas in. Efter föredrag serveras som vanligt tesupé. Och priset är som vanligt kr. 1:50 + garderobsavgift 10 öre, som erlägges samtidigt, då tebiljetten löses vid ingången.

Till det första sammanträdet har klubbens styrelse lyckats förvärva som föredragshållerska författarinnan Marika Stjernstedt, som kommer att med berättande kommentarer läsa ur sin till julen utkommande bok, som skildrar författarinnans resor i Marocko. Det är Idunklubben en stor ära att se den framstående författarinnan hos sig och därtill kommer den stora glädjen att åter hälsa klubbens förutvarande ordf. på besök, det första sedan hon lämnade klubben, men som vi hoppas inte det sista. Efter föredragen musik under fröken A. Valentins ledning.

Som klubbens ordf. kvarstår grevinnan Fanny Wilamowitz-Moellendorff. Och klubbmästaren fru Ester Bohman kommer allfortfarande att ta hand om gästerna precis som nere i Centralpalatset. Allt är sig alltså likt bara

ÄNDRAD LOKAL!

ÄNDRAD TID!

Den färdiga stolen.

Då man kommer till hörnen, märker man att man måste klippa bort en del överflödig. Detta brukar vålla »kyls», men det är bara att klippa rakt in i diagonalen, icke på fler ställen. Vik in tyget på var sida om klippet och dra det fast och stadigt, det passar nu precis. Klipp tillräckligt långt in till träet, men naturligtvis inte så mycket att det blir ett hack med trasiga kanter. Man provar sig fram.

På framsidan skall ingenting klippas, man viker in det överflödiga och nubbar — vecket skall gå utåt sidorna.

Skär av det överflödiga tyget med en skarp kniv utmed kanten av träet. Ännu en strykning med shellack behövs, så ställes stolen undan i fyrtioåtta timmar.

Tag sedan en mjuk lapp, dränk den i linolja och doppa den i pimpsten. Gå nu över träet med varsam hand, över alla ytor. Detta dämpar ned det skinande och ger ytan en sammetsmjukhet. Man får inte ta hårt, det gäller blott att så att säga arbeta i glansen. Torka alla ytor med en torr duk. Limma på ett kantband eller nubba på det, limningen ser bäst ut. Detta arbete underlättas genom att man under limningens gång, undan för undan, lätt slår på bandet med hammaren.

Så lång tid tar det att snygga upp en stol. Det går inte att göra det dagen innan man skall ha främmande! Det är detta, att man inte tar sig tid nog och omsorg nog, som gör att dessa saker förefalla så svåra. Om man ägnade lika mycket tålamod åt det som åt att sy tusen stygn, skulle man sköta sina möbler mycket mera själv — vilket man bör göra, utan att därför sätta sig över fackmannen. Hans erfarenhet behövs nog minsann ändå. Men man har inte alltid medel att ge ut på en massa reparationer, därför kan man göra en del själv, så får man råd att lämna bort det, som sakkunskap gör bäst. Trasiga möbler äro en skräck för varje hem!

CECILIA MED NÅLEN.

robes manteaux fourrures
salong alice

regeringsgat. 50

fransk sömnad

norr 18 32

PÄLSKAPPORI

Förnämsta och största urval i Stockholm.

HAMMARS Pälssalonger, Drottning. 73 A, 3 tr. HISS
(Mitt för Ad. Fredr. Kurkogat.)

HÄNDELSE R H Ä R H E M M A

VECKANS BILDREVV

Veckans händelser ha gått kunglighetens tecken — kung Gustaf har således hunnit med att delta i både bröllop och jakter. Vidare har skolungdomen haft tävlingar, där flera flickor utmärkt sig. Och till sist antecknar man en kvinnlig seger på konstens område

Magister och fru Cedergren vid tåget i Malmö på bröllopsresa. Ohm, Malmö, foto.

Kung Gustaf har varit ute på sin sedvanliga höstjakt, denna gång i Örebrotrakten, där flera älgar fällts av den kunglige jägaren. Barrs, Örebro, foto.

Enköping har beslutat uppsätta en minnesstod över dr Westerland, bestående av en byst utförd av skulptrisen Ida Thoresen, som här ses bredvid bystmodellen. Holmén, foto.

Kerstin Enhörning är en tös med långa flätor, som segrade i löpning 60 m. på skolungdomens tävlingar i Stadion. D. N., foto.

En segerrik trio i skolungdomens tävlingar: fr. v. Eva Hafström, första pris i längdhopp, Brita Lovén, andra pris i längdhopp och Ingalill Berggren, första pris i höjdhopp. Th. Modin, foto.

BRÖLLOPET I GRÖDINGE

NÄR ELSA BERNADOTTE BLEV FRU CEDERGREN.

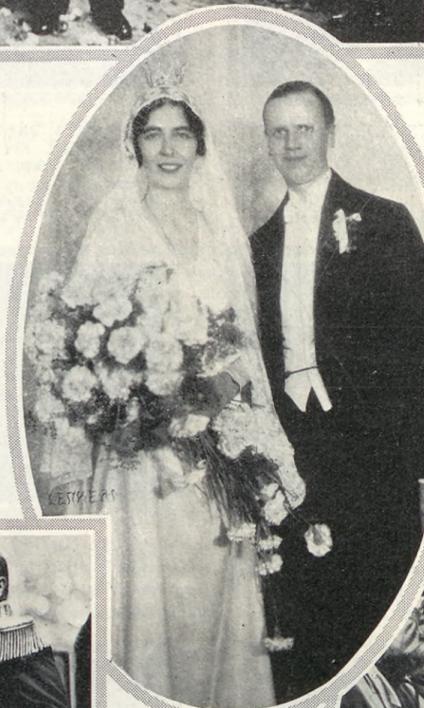
Onsdagen den 18 september firades under vackra och höglidliga former grevinnan Elsa Bernadottes bröllop med fil. mag. Hugo Cedergren. Vigseln ägde rum i Grödinge kyrka, som dekorerats praktfullt av hovblomsterhandlare G. Spångberg, och därefter intogs middag hos prinsparet Bernadotte på Malmsjö gård. Här ses några bilder från den stora dagen. D. N. och Lenkert, foto.

Brudparet beträder den blomsterströdda vägen från sin vigsel.

Vigselakten.

Brudparet i brudens hem efter vigseln.

Kronprinsparet anländer till kyrkan.

Brudgummens mor ser glad ut.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

ANNA THÖRNQVIST.
Fru, Stockholm. Änka efter kyrkoherden i Daretorp, Vellinge och Brandstorp C. W. Thörnqvist.
85 år den 27 september.

MARIA MALMGREN.
F. Olsson, Kristinehamn. Änka efter f. d. kontraktsprosten Johan D. Malmgren, Adolfsfors.
80 år den 20 september.

IDA ANDERSSON.
F. Krook, Karlskrona. Änka efter kontraktsprosten C. August Andersson, Karlskrona.
80 år den 26 september.

EBBA RUDBECK.
F. Ulfsparre, Stockholm. Änka efter generalmajoren friherre Zachris Rudbeck.
80 år den 30 september.

HILMA JOHANSSON
F. Pettersson, Stockholm. Måka till f. d. slussmästaren J. J. Johansson, Stockholm.
70 år den 28 september.

ANNA NILSSON.
Fru, Eslöv. Exam. organist. Änka efter bokhandlaren Carl Nilsson, Eslöv.
70 år den 28 september.

MARIA WESTIN.
F. Krautmeyer, Stockholm. Änka efter kyrkoherden i Skånela och Norrsunda W. A. Westin.
70 år den 28 september.

INGEBORG BJÖRSELL.
F. Widell, Göteborg. Måka till apotekaren Otto Björsell, Göteborg.
65 år den 27 september.

WILHELMINA BRUNNBERG.
F. Eklund, Enköping. Måka till bankdirektören Claes Brunnberg, Enköping.
65 år den 27 september.

HELENA NETZ.
F. Nilsson, Anderslöv. Måka till kyrkoherden i Anderslöv och Grönby J. E. Netz.
65 år den 30 september.

ELISABETH ENGSTRÖM.
F. Lund, Almnäs. Änka efter grosshandlaren Hans Engström.
60 år den 19 september.

HEDVIG WESSLER.
F. Strömberg, Stockholm. Änka efter tandläkaren John Wessler, Stockholm.
60 år den 28 september.

AGDA BERGLUND.
F. Lindgren, Gävle. Måka till f. d. stadsveterinären Karl Berglund, Gävle.
60 år den 30 september.

HANNA NILSSON.
Fru, Lund. Måka till byggmästaren Jöns Nilsson, Lund.
60 år den 30 september.

HELENE FREIDENFELT.
F. Peterson, Göteborg. Måka till kaptenen Natanael Freidenfelt, Göteborg.
55 år den 29 september.

MARIA CEDERQUIST.
Fru, Hjo. Måka till bokhandlaren Bertil Cederquist, Hjo.
55 år den 30 september.

ESTER NORDIN.
Fru, Fagersta. Måka till stationsinspektoren Carl Nordin, Fagersta.
50 år den 20 september.

ELIN LALLERSTEDT.
F. Eriksson, Stockholm. Måka till professorn vid Tekniska högskolan Erik Lallerstedt.
50 år den 25 september.

MARIA SAHLIN.
F. Huss, Uppsala. Måka till överstelöjtnanten Bengt Sahlin, Uppsala.
50 år den 27 september.

EBBA VIOTTI.
F. Björnström, Uppsala. Måka till lektorn vid Folkskoleseminariet, teol. d:r Johannes Viotti.
50 år den 30 september.

Glaset syns inte!

Så kristallklart och rent blir det med

Pris 40 öre — finnes överallt.

INTET är så nedsättande på humöret som ofta påkommande illamående, huvudvärk och olust. *Samarin* går till botten av det onda genom att rensa bort gifter ur organismen, som förorsaka sviktande funktioner. Magen regleras, blodet renas och den skadliga urinsyran utdrives, det stärker konditionen och håller kroppen i form. Pris pr flaska kr. 2: 50. *Säljes överallt. Obs! Ej i lös vikt.*

Cederroths Tekn. Fabrik, Stockholm.

FRUKTSALT SAMARIN

RID-STÖVLAR

Dam o. Herr i lack samt svart och brun boxkalv.

P. A. STRÖM & Co Humlegårdsg. 10 STOCKHOLM

Förnämsta inköpsställe för modärna Dam- o. Herrskodon.

Begär alltid Vitrums tillverkningar: Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Nedsatt pris. Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat. Nedsatt pris. Mineralvattensalter Vitrum. Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel. Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna. FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande o. mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist o. svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna. Tillverkas å Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Sthlm. Samtliga preparat finnes på alla apotek.

Inom fyra väggar.

MAN VAKNAR EN MORGON OCH finner himlen blygrå, det öser ned, blåsten ruskar i träden.

Det är slut. Slut på sol, slut på värme. Man visste det ju, den sista tidens milda luft var mitt i all sin skönhet i hemlighet nästan motbjudande, det var något sjukligt med den... Man talade om den, hur skön den var, så varmt det var — men bladen började ändå gulna och allra innerst var man otålig på denna dävna, nästan drivhus-heta luft.

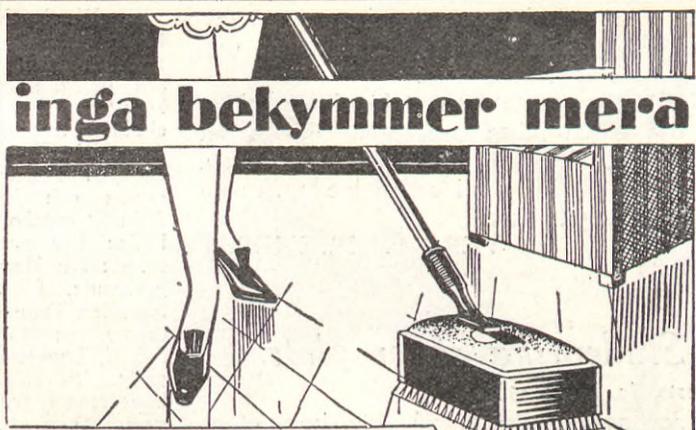
Och så vaknar man då och allt är mörker och köld och rusk. Man talar också om det och betar sig klandrande och huttande, som man ska, utåt. Men den komedien spelar man gärna, folk fordrar det av en, allra innerst mår man härligt. Man känner att man trivs med detta slutliga, avgörande regn, blyhimlen, vindilarna. Man tycker om att inte nu på några månader gå ljus och tunn, man tycker om att ha bastanta skor i ordning. Det är som om man finge andas ut, finge slippa skapa sig. Luften är ren, man låter vätan piska sig i ansiktet med en känsla, som är mycket nära lycka.

Samma känsla skall man ha sedan i mars, när solen kommer tillbaka med den första värmen i sina strålar, när himlen äntligen lättat, när termometern för första gången på veckor rört sig uppåt från sju grader »blitt», sju torra, snåla, kyliga grader.

Men nu, nu ordnar man sig. Man drar sig hemåt, inåt. Förråden av sylt och svamp stå redo, man känner sig som matmor, man skulle gärna ha stor familj omkring sig, lampan får betydelse igen och allt vad med den följer. Man blir energisk och glad, underligt nog, med detta första isande regn. Ingenting kan ju få en så modig som en storm: »I regn og i Blæst, magter du Sorgen alletider bedst.»

Man ser tillbaka på sin sommar som — ja, något fjantigt. När man tyvärr inte är bonde och har haft sommaren som årets viktigaste arbetstid. Stadbon har fjäskat omkring, hoppat i vatten och farit på vatten, gjort det bästa möjliga av solen och lakat ur sig, bläddrat i tidskrifter och sett hur tusen och tusen plockat av sig kläder och fotograferats på stränder i badkostymer, som om detta vore ett faktiskt mål att leva för, en uppgift. Man ser tillbaka på sommaren, som om den bestod av horder av människor, aldrig ett stilla ögonblick, allt utåtriktat och skrattande och bråkigt.

Nu är det överståndet, nu får man bli människa igen. Barnen få samla sig och sansa sig, de ha haft gott av sol, det är mycket sant, men barn är inte rädda för snö, och inte för vattenpussar. Det är sant att vi alla ha samlat ett kapital av sol att dra på under den mörka tiden — men är inte den mörka tiden ganska välsignad, när den drar in? Det är för den vi ha samlat, det är med den som en blyviolett rand vid horisonten, som vi så frenetiskt rusat ut och in under sommaren och kastat av oss våra vanor tillsammans med våra kläder. Man ska ha kläder, man ska hålla sig lugn, man ska inte alltid skratta och larma. Det är inte underligt att man blir orolig med sol och blå himmel, med en sådan plötslig nåd och mildhet, bär och isfria stränder. Det är rimligt att man varit

inga bekymmer mera

för parkettgolv och linoleummattor. De bli som nya, sedan de bonats med *Gahns Bonvax*. Stryk ut bonvaxet i ett så tunt lager som möjligt och arbeta därefter golvet med en grov ylleduk eller en bonborste. Resultatet blir ett skinande blankt golv. Det går som en dans.

Gahns Bonvax
Bonar lekande lätt.

B.S.

BILLIGA HANDDUKAR!

Ett större parti utsorterade hellinne Handdukar i extra prima kval., absolut felfria, bortslumpas till nedanstående enormt billiga priser. Tvåskäft, rödbård. eller rödrut. kr. 5: 90 pr kg. Fyrskäft & parkum, vita eller rödb., kr. 6: 45 pr kg. Drällhandd. vita eller rödb., kr. 6: 65 kg. D:o, finfin kval., kr. 8: 65 kg. Dukar & Serv., hellinne, i dräll & damast. vackra mönster & höga kval., kr. 13: 50 kg. Uppgiv storl. som önskas. Full returrätt. Köp i tid! Utförsäljn. pågår endast kort tid! MARKS LINNELAGER, B o r ä s.

DE UPPBURNA UPPSALAFABRIKATEN

— av varje husmor kända för sin utsökta arom: **KUNGS-ÄTTIKA** framställd genom jäsnig av alkohol. Ej att förväxla med ättiksyra.

SLOTTS-SENAP kännarens förtjusning!

Rekord-Senap Skånsk typ. Ööverträffad.

Guldmedaljer 1924, 1927, 1928

A/B UPPSALA ÄTTIKSFABRIK
UPPSALA.

Iduns annonspris: Pr millimeter enkel spalt: 50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t. Helmsgr. 55: —, Iralsmarg. 30: — pr gång. Hellsida f. t. 750: —, hellsida e. i. 600: —. Lediga platser och platssökande 30 öre. Tel. 1646 o. N. 6147

Grundlagd av **IDUN** Chefredaktör: EVA NYBLUM

Iduns prenumerationspris: UPPL. A. UPPL. B. Helt år 17: — Helt år 15: — Halvt år 9: — Halvt år 8: — Kvartal 4: 51 Kvartal 4: 25 Tel. N. 1602 o. N. 6147

Tel. Redaktionen N. 9803 o. N. 402. Verkst. dir. N. 4304

livlig, solen gör inte oss passiva som österlänningar, därtill är den för sällsynt och också lyckligtvis för sval.

Men nu är spektaklet slut för denna gång. Låt oss glada hälsa det första skvalandet mot rutan, låt oss träffas i lugn och ro, låt oss dra oss in igen i våra hem, så som vi själva skapat dem.

VERA v. KRÆMER.

Studentska söker plats.

(Forts. fr. sid. 1045.)

rättade med avseende på den kompetens som folkskolan skänker och med ytterst låga löneförmåner. Det arbete som skall utföras av den kvinnliga personalen inom den civila förvaltningen är oftast av mycket enkel beskaffenhet. Studentskan får med andra ord ingen användning för sina kunskaper, icke högre lön, icke större möjligheter till avancemang.

Emellertid torde det i våra dagar, då universitetsbanorna är överfyllda till trängsel, vara mycket klokt av en ung studentska, som icke äger en alldeles utpräglad studiebegåvning, att välja ett praktiskt yrke. Det finns ju så många andra än de ovan nämnda. Huvudsaken är att icke fastna i slentrian och fördomar, att gå bort från allfarsvägarna och modigt ge sig ut i en verksamhet, även om denna av en eller annan anledning ansetts mindre lämplig eller för enkel för en studentska: lantbruk, höns- och trädgårdsskötsel, hushåll, vävning, ateljéarbete, affärsanställning o. s. v.

Men även om studentskan i dessa konkurrensens tider icke genast eller kanske aldrig får erfara att hon har någon direkt nytta av sin studentexamen, bör hon därför icke anse denna som alldeles bortkastad. Det

På Wirsbo har bröllop firats mellan prakt. läkaren i Stockholm, d:r Gerard Odencrantz och fröken Mary Lagercrantz — chef för Sveriges flickors scoutförbund — dotter till envoyén Herman Lagercrantz och hans maka, född Croneborg. — På bilden här ovan stående fr. v.: fru Margareta Lagercrantz, f. Tamm, fru Katarina Tamm, f. Lagercrantz, fru Clare Nordenson, f. Lagercrantz, brudparet, fru Eva Kleen, f. Lagercrantz, fru Greta Lagercrantz, f. Lagercrantz, frih. Märta v. Essen, f. Lagercrantz; sittande: löjtn. Viking Tamm, fil. d:r Harald Nordenson, disp. Bror Lagercrantz, major Willy Kleen, ryttm. Henric Lagercrantz, löjtn. frih. Magnus v. Essen.

vore orätt att glömma att den givit henne stora, om ock svängbara värden genom att vidga hennes andliga horisont och bringa henne i kontakt med »vad som tänkts av de stora och härliga på jorden», något, man har glädje av hela livet framåt.

S. B.

Den stora paraden.

(Forts. fr. sid. 1049.)

lätt sak heller att skriva en hel artikel med råd och anvisningar för äldre och fetlagda damer i vinter!) Några lektioner i gångkonst och i konsten att sätta sig sprickfritt får man nog bereda sig på litet var. Ett par av Patous klädningar släpade nämligen så framför fötterna, att t. o. m. de vant framglidande mannekängerna halvsnubblade och trasslade in sina skor med fara att

riva sönder sitt dyrbara spets- och chiffonfladder.

Vi behöva nog i alla fall ej bekymra oss över hövan. Gissar jag rätt, så fastnar den praktiska och kloka fransyskan ej så lätt i så tydligt utlagda snaror. Dessa modeller äro säkert främst kreerade för den utländska, lätt duperade och sensationslystna kundkretsen, som med späckade plånböcker längta efter något nytt att syselsätta ögon och tunga med. De smaka alltför mycket Hollywood. Fransyskorna själva komma snart att på ett säkert både smakfullt och ändå nytt och originellt sätt beskära dessa vilda orchidéer.

Andra blommor förekomma ej vidare. Ej heller några broderier. Ett par klädningar från Worth ha visserligen visats med broderade i strass eller med påbroderade strassrosetter vid sidraperingen. De

I Aftontoalett —

Ljus och fest... spegelblanka golv... hundra par i den stora, eleganta salen... skönhet och ungdom... kvinnlig charme! Vem är hon som nu kommer in i salen — damen i den vita kragen och med den vackra teinten? Hon ser så självmedveten ut, ty hon vet med sig att hon offrar den nödvändiga tiden på sitt utseende, på att bevara sin ljusa och vackra teint. — Hon använder dagligen, morgon och afton, "OATINE" i likhet med millioner andra damer, vilka lärt sig uppskatta denna crême med dess utomordentliga egenskaper.

Också Ni, ärade läsarinna, bör skona Eder ljusa, ömtåliga hud mot vårt hårda klimat — använd dagligen de världsberömda oförlikneliga skönhetsmedlen OATINE och OATINE SNOW! Dessa vidunderliga, diskreta skönhetsmedel äro både föda och näring för huden. Behandlar Ni dagligen huden med OATINE och OATINE SNOW uppnår Ni den eftersträfvansvärda mjuka, rynkfria hud — som giver ungdom och charme, ty OATINE verkar uppmjukande, antiseptiskt och föryngrande på huden samt avlägsnar damm och smuts, även från de djupaste porerna. — Använd OATINE om natten och OATINE SNOW som underlag för OATINE PUDER om dagen — och Ni bevarar Eder hud vacker, mjuk

och slät. Hundratusenden av damer bevara och återvinna sin ungdom och charme genom dagligt bruk av det skönhetskapande medlet: OATINE. Varje Oatine-förpackning innehåller "Skönhetsvinkar". — Begär uttryckligen OATINE och säg nej till alla värdelösa efterapningar. OATINE och OATINE SNOW erhålles i alla bättre parfumerier i burkar à Kr. 2:50 och 5:— (3-dubbelt innehåll) samt i tuber à Kr. 1:25 och 2:50. I lyxförpackning till samma pris.

Efter rakningen är huden ömtålig, alla herrar böra därför använda OATINE.

Tillerkänd 10 Grand Prix och Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B.

LONDON - PARIS - KÖPENHAMN - STOCKHOLM

Fås i Finland i Parfumerie Harrison, 27 Kaserngatan, Helsingfors.

Feta kakor behöva icke göra Eder fet!

Det är just en av de stora fördelarna med Facil-pastillerna: Ni bliver smärt — utan att behöva hålla diet! utan att behöva försaka Eder kära eftermiddagste! Facil gör Eder smärt — långsamt, men säkert — utan den allra minsta skada för hälsan, om Ni blott följer bruksanvisningen! Facil-pastillerna bygga just på den gradvisa viktminskningens princip — den enda sunda och riktiga.

Facil fås på apoteken i glas innehållande 100 pastiller till kr. 4.— per glas. Bruksanvisning, normalviktstabell samt uttalanden från personer, som blivit smärta genom Facil, medfölja varje glas.

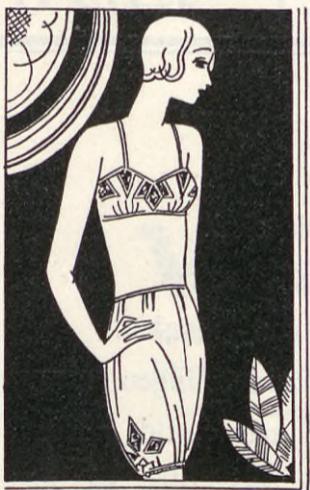
Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund, Herkulesgät. 14, f. d. Lilla Vattugät. 14. Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576. Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Scherf

MILANESE-UNDERKLÄDER

Om Idun

blivit slutsåld på båtar och tågså var vänlig anmäl detta omgående till Iduns Exped., tel. 1646 och Norr 6147.

slogo knappast an. Knappliknande strassmotiv fram eller bak i midjehöjd prydde däremot enstaka toaletter liksom halsbandsliknande strasskedjor med hängsmycken fastbroderade fram på livet.

Som helhetsintryck hittills kan sägas, att det ändamålsenliga till en viss grad fått ge vika för andra och för tillfället tydligen starkare makter. Äro vi optimister, tyda vi det så, att trycket i världen för tillfället har minskat något, och människorna, glada att få andas ut ett tag — ingen vet för hur länge — ge fantasien och de harmlösa infallen fritt spelrum. Är man uppsluppen slår man som bekant över. Honni soit qui mal y pense. Ingen, som ej vill, behöver följa med i galoppen.

SONDRA.

Kryssordstävlan i n:r 39.

1		2	3	4		5	6	7	8
		9				10			
		11							
12	13					14		15	
16				17	18	19		20	
21			22						23
24		25		26				27	
28		29				30			
		31		32		33			
		34				35			
36						37			

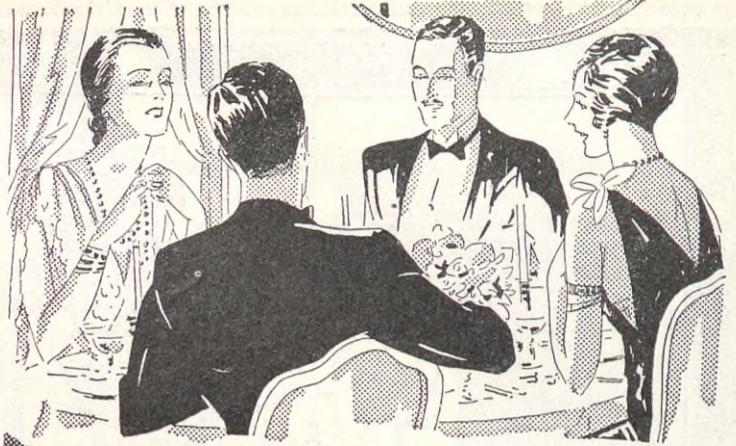
Vågräta ord: 1. Bör prägla sällskapslivet. 9. Bedärade själve Zevs. 10. Kvinna i bibeln, som inte bedärade sin man. 11. Riktning inom konst och litteratur. 12. Har inte exkejsar Wilhelm någon. 14. Fruktbärande. 16. Krossade rimtursar. 17. Ger smaksensation. 20. Går ibland före både baptist och pest. 21. Före mången titel. 22. Svampar som man ogärna äter. 23. Av vägande betydelse. 24. Bra till bete. 26. Lågt stående djur. 27. Oklar. 28. Egenskap som båt och flicka kan äga. 30. Ligger i Stockholms skärgård. 31. Kan soldaten ha gjort med både hjärta och stad. 34. Nyttjas i säser. 35. Därät Hedén gärna drar sig. 36. Brukade solen under "den gamla goda tidens" somrar. 37. Verkligt.

Lodräta ord: 1. Är den ohederliges handling. 2. På benen. 3. Blir den som ej får utdelning. 4. Strävar man aldrig att komma här i världen. 5. Samuels förman. 6. Skam. 7. Användes som spånads- och berusningsmedel. 8. Uteblir sällan vid byggen. 13. Göra de som skämmas. 15. Är krona en. 17. Sockennamn och något som sitter i rullande material. 18. Finns på yxan och tärningen. 19. Kan heta Marie. 25. Vanlig i Fennoskandias urberg. 27. Sitter på huvudet. 29. Förekommer på bondekallas. 30. Består av säd. 32. Ibland arbete i båt. 33. Kanyl.

I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas mellan pristagarna förutom de av redaktionen uppställda belöningarna — 2 st. å 5 kronor. Sändas flera tävlingssvar i samma försändelse inlägges vart och ett i särskilt kuvert. Prisen utbetalas genom postsparbanken. Kuvertet märkes: "Kryssordstävlan i n:r 39".

Iduns följetong

måste av utrymmesskäl uteslutas denna vecka och står över till nästa n:r.

Xerostomie

Vid förtärande av mjuk föda få tänderna icke tillräcklig motion. Men brist på motion är icke så farlig, om man dagligen borstar tänderna med Vademecum-Tandcrème. Det är viktigt att noga följa denna regel, ty genom denna lättlösliga tandcrème rengöras tänderna grundligt och inga obehöriga ämnen stanna kvar i tandköttets fickorna och försaka obehag.

Marknadens största tub till 1:— krona.

Le med Vita Vackra VADEMECUM-tänder

Ärl. tandläkarebesök
Dagl. tandborstningar
»Lyd hygienens lag —
Vademecum varje dag!»

Lösning.

Kryssordstävlan i n:r 39.
Vågräta ord: 1. Möbel. 4. Rit. 7. Krans. 10. Anu. 11. Torsdag. 14. Meddela. 17. Sudla. 18. Under. 19. Dräpa. 20. Tal. 22. Episk. 23. Re. 24. Alt. 25. Ok. 26. Dekret. 30. Sutare. 34. Ek. 35. Dödsdom. 36. Os. 37. Galeas. 40. Tesevs. 43. Ut. 44. Sak. 46. At. 47. Junta. 49. Två. 50. Ammor. 52. Gedda. 54. Sinus. 56. Romresa. 57. Element. 58. Fur. 60. Essen. 61. Fri. 62. Indus.
Lodräta ord: 1. Metod. 2. Bär-

särk. 3. Ladda. 4. Ragata. 5. In. 6. Tumult. 7. Kudde. 8. Amerika. 9. Snask. 12. Super. 13. Al. 15. En. 16. Depot. 21. Alpstav. 26. Deg. 27. Eka. 28. Eda. 29. Tös. 30. Sot. 31. Ume. 32. Rov. 33. Ess. 38. Lungmos. 39. Etter. 41. Samum. 42. Elmseld. 44. Staaff. 45. Käseri. 47. Järpe. 48. Adeln. 50. Anemi. 51. Ratas. 53. D. s. 55. Il. 59. Ur.

Två pris å 12 kronor. Vinnare: fru Dagmar Swartz, Stenkullen, Åby, och Wilma Liljeholm, Elfsby skola, Fruvik.

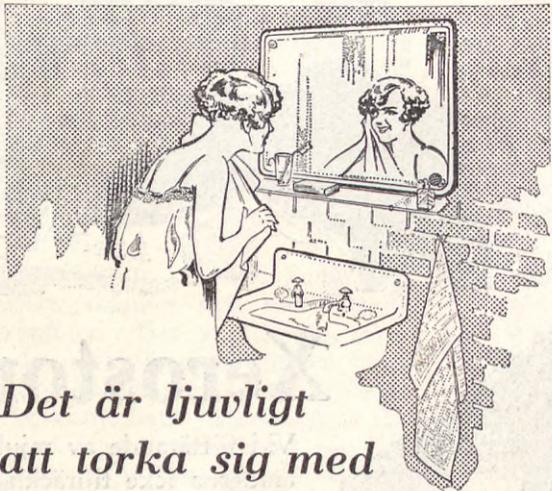
Sparta
SKODON

representera det förnämsta som kan framställas i skoväg.

Efterfråga därför skodon av märket Sparta hos Eder skohandlare,

DEN RÅD LYDER ÄR VIS. "KÖP PIX DEN ÄR VÄRD SITT PRIS."

*Det är ljuvligt
att torka sig med*

en verkligt god toaletthandduk av linne, som är mjuk och behaglig, som suger åt sig fuktigheten med detsamma och som torkar snabbt efter beagnandet.

Almedahls hellinnehanddukar besitta i eminent grad dessa egenskaper. Köp därför alltid det gamla, högt ansedda fabrikkatet

Almedahls
hellinnehanddukar

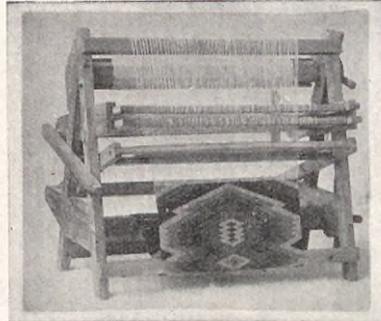

En vävstol i varje hem!

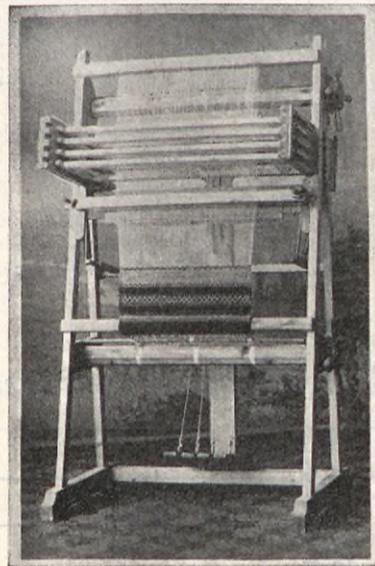
Vi hava övertagit ensamtillverknings- & försäljningsrätt för

KOPPOMS HERRGÅRDS VÄVSTOLAR

de av Vävlärarinnan Fröken Ingeborg Simonsson, Töcksfors, konstruerade nya vävstolarna.

Bordsvävstol Typ A.
Två skaft. 72 cm. skedbredd.
Pris Kr. 48: 50.

Golvvävstol Typ D.
Fyra skaft. 85 cm. skedbredd.
Pris Kr. 119: —.

Säljes även å avbetalning.

Det stora utrymme som erfordras för den gamla vävstolstypen har utgjort hinder för många att skaffa sig en vävstol. Detta hinder är nu undanröjt. Varje vävintresserad person som disponerar ett enda litet rum, behöver numera ej av utrymmesskäl avstå från en sådan trevlig och nyttig sysselsättning som vävning. Oaktat stor vävbredd taga dessa vävstolar ytterst litet utrymme. Fyra olika typer tillverkas. Bordsvävstolarna och de mindre typerna av golvvävstolarna kunna, då de ej användas, placeras i en garderob, tambur e. d. De kunna lätt flyttas från det ena rummet till det andra, tagas med ut i trädgården o. s. v.

Vävstolarna äro fernissade i träets färg men kunna på beställning erhållas laserade i andra färger. Alla typer utom typ A äro försedda med löpbana för skytteln. Vävar med upp till 160 cm. skedbredd föres i lager. Större bredder kunna erhållas på beställning.

Prislista med beskrivning sändes på begäran.

Västgöta Linneväfveri

Tel. 46 FRITSLA Tel. 46

Patent sökt.

JOHN LINDBERG

Så skall

det vara:

paket Persil upplöses i ca. 30

litet kallt vatten. Persil skall

alltid upplösas i **kallt** vatten

för att nå ett gott resultat.

Följ noga bruksanvisningen, ty

Ni spar då arbete, tid, pengar

— och Ni blir så nöjd!

Persil

— för all slags tvätt.

50 öre pr paket,
95 öre pr dubbelpaket.
Aldrig i lös vikt.

Scen
och Film

Gösta Ekman i "Männen vid fronten". Alberg & Preinitz.

I salongen hysterisk premiärelegans — på scenen krigets allra gråaste tragedi. Om man är på det humöret, så kunna reflektionerna göra varandra, som min goda vän säger. Men nu måste vi lämna detta tacksamma kåseriämne och ägna oss uteslutande åt scenen på Oscarsteatern.

Där utspelas nu den mycket omskrivna krigspjäsen "Journey's End" på svenska — i en f. ö. utmärkt översättning av Curt Berg — kallad "Männen vid fronten" av den unge engelske författaren Robert C. Sheriff. Han vill visa sina medmänniskor en enkel och

Larve

SKYDDSR
ROCKAR

AV

Wettergrens.

VÄLKÄNDA FABRIKAT
O ÖVERTRÄFFADE I
PASSFORM, KVALITET
OCH UTFÖRANDE

ERHÅLLAS I ALLA VÄLSORTERADE MANUFAKTUR- OCH VITVARUAFFÄREK

alldaglig bild ur kriget och av de män, som fingo utföra dess mullvadsarbete. Han behöver knappast ge stoffet en konstnärlig omformning, behöver inte dikta, inte dramatisera. Händelseförloppet är

Erik Berglund och Nils Wahlbom i "Männen vid fronten". Alberg & Preinitz.

i sig själv dramatik, de vardagliga orden och de knappa gesterna skyttegravarnas hela poesi, vitt skild från de fraser både hemmavarande och litteratur bruka bära på sina läppar om kriget. Detta ha både Remarque och Sheriff välgörande upplyst mänskligheten om och däri torde deras största betydelse vara att finna. Som konstnärer, som diktare äro de mindre betydliga, vilket framtiden förmodligen kommer att visa. Men de ha gjort mycket nog ändå, när de skildrat det

1/4 liter Kr. 0.65
1/2 liter Kr. 1.10
1/1 liter Kr. 2.00

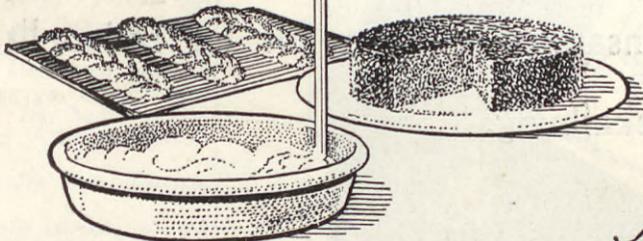
Vid köp av Kron-
olja erhålles "Bullens"
bok gratis.

Vetebröd

sockerkaka, mjuk pepparkaka m. fl.
brödsorter bliva goda och billiga,
om de bakas med

REYMERSHOLMS KRONOLJA

Sten

Det nya modet har slagit an på stockholmskan. Aldrig har heller ett mod varit så vackert som just i höst, det är det allmänna omdömet om alla de utsökta ting, skor, hattar, klänningar, pälsar och kappor, från Paris förnämsta modehus, som nu finnas i rikligaste urval hos

A/B NORDISKA KOMPANIET

moderna krigarlivets realism, ja, vi äro nästan tacksamma denna gång att de inte äro stora diktare.

Sheriff har emellertid en beaktansvärt klar blick för den sceniska kompositionen och hans personskildring har skärpa och färg. Det räcker för en teaterpjäs.

Man kan lätt tänka sig hur fascinerande engelsmän skola spela denna pjäs, där engelsk humor och gentlemannaanda få så typiska uttryck. Men Oscarsteaterns ensemble skämdes inte heller för sig. Under den engelske regissören Warners ledning hade den väl satt sig in i pjäsens stämning och gav ett spel, fyllt av kärvt allvar och spänd energi. I det goda samspelet lyste kanske främst Gösta Ekman som Stanhope, den unge kaptenen, som en gång varit skolans och sportplanernas hjälte, men som nu i sin envisa uthållighet och plikt känsla för kriget blivit förstörd av visky och arbete. Hr Ekman fann utmärkta uttryck för Stanhopes soldatstramhet och tidvisa retlighet och den darrande intensitet, med vilken han ett par gånger lät Stanhopes innersta känslor brista fram, grep djupt och oförglömmeligt. Carl Ström uppbar med värdighet och fin känsla en grånad löjtnants roll, Erik Berglund gjorde en säker typ av en obekymrad goddagspilt, Ragnar Billberg visade intelligent uppfattning i sin utformning av en ung neurasteni-

H. K. H. Kronprinsessans
Hovleverantör

Hattar
Klädningar • Dräkter

Pälsar

Egna ateljéer

EDMAN & ANDERSSONS

MODESALONGER

GREVTUREGATAN 3 - STOCKHOLM

ker, som vill smita ifrån kriget, Nils Wahlbom hade briljant träffat typen av ett tjänstviligt, men inte särskilt överbegåvat original till officerskock och Hugo Björne gav berömvärd illusion som förnäm engelsk överste. Däremot hade Håkan Westergren några falska och tomma tonfall i sin, det medges, ytterligt svåra roll, där han skall förkroppsliga en ung soldat, nyss utkommen till fronten och med hela gosselynnets oskyldiga krigsentusiasm och hjältedyrkan brinnande i sig. Denna anmärkning dock en detalj i det hela, som gav en stor och stark teaterkväll. E. N.

*

Janningsfilmens — "Förrädaren" — upptakt lade på ens läppar den gamla nöta frågan: hur övertyga hrr regissörer att hundra kilo fjäder över en pappkuliss inte blir ett snöfall i Alperna? Utan något ganska löjeväckande. Därmed var för övrigt det komiska i filmen givet, resten blev betydligt tårdränkt. Utan Jannings skulle denna sentimental-brutala passionshistoria blivit ganska olidlig, med Jannings blev den ganska njutbar. Han gör en av sina vanliga primitivt lidelsefulla folktyper, en schweizisk byålderman, alltid snäll och ofta full. Gary Cooper var som vanligt förtroendeväckande och Ester Ralston avled tack och lov i filmens tidigare skede.

Miss Bio.

*

H A R N I R Å D

att vara likgiltig för
hemmets ekonomi?

Om icke, gör då Edra inköp i
kooperativa butiker.

Kooperationen är nämligen hushållens gemensamma strävan för en rationellt
ordnad livsmedelsanskaffning.

Det finns en novell, obestämt vems, där författaren för att få fram ett visst hatiskt tillstånd hos sin hjältinna måste låta hennes panke fästman lura över henne till Amerika och slumpa henne till en neger. Liknande är konstruktionen i årets första svenska film "Hjärtats triumf". För att få fram en skäligen enkel kärleks- och förvecklingshistoria har författaren måst tillgripa en kolossal snöstorm och ett kollosalt gruvras. Carl Brisson var mjukig över hövan, Edvin Adolphson bra fast halva rollen var ädel och halva djävulsk, Anna Lindahl utmärkt och Lissi Arna motsatsen. Regissören måtte ha haft kafferast var gång hon gjorde någon av sina amatörmässigt affekterade scener.

Miss Bio.

Ivan Mosjoukin lär skola vara den nye charmören. Av vad anledning är komplett obegripligt, hans ansikte med den snipiga blöa munnen verkar mer mamsell än hjälte, och när han tittar med sina genomskinliga ögon så ser han ut som om han grubblade över om han skall gå i det komiska eller tragiska facket. När han dessutom kläs upp i stor men missklädande uniform som i "Tsarens adjutant" och tvingas spela i en fjollig äventyrshistoria så blir det inte mycket kvar av charmörskapet. Carmen Boni var en gång i tiden pojkkäckt italienskt skön, nu är hon en bantningshärjad äldre signorina med mustacher.

Miss Bio.

Spegeln.

(Forts. fr. sid. 1039.)

Förstod han inte ens, huru hon sörjde över, att de inte gjort det, att de fört bort honom. Som om han inte hört till hemmet.

— Nu tror jag, att du skall gå. Jag är så trött. Och det kommer visst andra människor.

— Jag kommer igen, senare i kväll.

Hon förstod inte sig själv. Men hon ville inte, att han skulle komma. Hon hade ett behov att vara ensam. För första gången i sitt liv.

Där stod hans skor utanför dörren. Maud tog dem och flyttade in dem i hans rum. Hon hade inte vågat gå in där förut. Ingen hade varit därinne. Hon kunde inte stanna. Kunde inte se hans säng, som stod orörd. Han måtte inte varit mer än några ögonblick här inne. Han hade gått nästan direkt, efter att ha anbefallt henne i Gideons vård . . .

Det ringde på telefonen. Hon gick fort in i sitt sovrum för att slippa svara.

Nu skulle det komma folk, bekanta, alla skulle tala med henne och beklaga henne, och antagligen undra, också de, hur det var med affärerna. Precis som Gideon. Han var bara en bland alla de andra.

Hon måste åtminstone taga sin svarta klänning på, innan någon hann komma. Där hade ju Elin redan lagt den på hennes säng.

Det var således detta som han menat.

Maud satt och stirrade in i sin toalettspiegel med de två vingarna, vilka gjorde, att hon kunde se

Erhålles överallt.

Varje dam kan bli vacker.

Alla beundra den dam, vars utseende präglas av hyns strålande friskhet — friska kinder och livsvarma, röda läppar betyda mer än de mest fulländade linjer.

I medvetandet härom vårda också damerna sitt utseende — men tyvärr icke alltid på det rätta sättet. Vanliga kosmetiska medel och sminker äro för grova hjälpmedel — de förmå aldrig geden rätta, naturliga touchen.

Men Khasana förmår det! Khasana Superb-Crème är en i sig själv orangefärgad pasta, som ger huden den utsökta, friska färg, vilken

kännetecknar hälsan, och som verkar att vara fullt naturlig utan alla hjälpmedel. Khasana Superb-Läppstift förhöjer läpparnas röda färg utan att på något sätt förråda färgstiftet. Båda preparaten äro fullt vattenfasta, färga icke av sig på näsduken eller cigaretten, och kunna avlägnas endast med tvällödder. En användning ärtillräcklig för hela dagen.

Pröva själv, och låt spegeln och Edra vänners beundran övertyga Eder om det överlägsna resultatet.

Kvinnlig skönhet består främst i en frisk hy.

KHASANA-Superb-läppstift i guldhylsa Kr. 1.25, eleg. skruvhylsa med dubbelstift Kr. 2.50, Superb-Crème i burk Kr. 1.50.

KHASANA

Superb

DR. M. ALBERSHEIM
FRANKFURT a.M. - LONDON

Generalagent: Riviera, 18 Kunsträdgårdsgatan, Stockholm, Tel. 5285, N. 118

Min bästa Fru!

Jag har tillverkat mesost i 42 år.

Jag kan konsten.

Ni blir tillfredsställda när Ni köper "Gyllen-ost", ty det är den läckaste och bästa kvaliteten jag hittills tillverkat. Därför har den också fått en enorm efterfrågan.

Kom ihåg namnet:
GYLLEN-OST

Köp idag 1/4 kg.-paket à 75 öre

K. J. KARLSSON

(Eskilstuna Mesostfabrik)

hur hennes nacke såg ut, när hon grät.

Det var således detta som var spegeln, som Karl lovat skaffa henne. Den som var så dyrbar, att de sedan inte skulle ha råd till något annat. Som skulle kosta hans liv och hennes lycka. Det var så han sagt.

Var Gideon hennes lycka?

Hon hade trott det.

Karl visste, att han inte var det. Men han kunde inte övertyga henne på annat sätt än att ge henne den spegel i vilken hon kunde se varje skrymsla i sin egen själ.

Den dyrköpta spegeln, det var döden själv.

Det var sant, vad Karl hade sagt. I den spegeln blev allt förvandlat, förgrovat. I den kunde man också se allt som skulle bli, allt som var förborgat för det synliga ögat.

Hon kunde redan i den se, hur det skulle gå med Gideons och hennes kärlek.

Skönhetsråd.

(Meddelade av Olga Clanmen,
Beauty Parlor Etoile,
Kungsgatan 55.)

Höstens frusna händer.

— Om det inte händer något med mina händer snart —

— Gör det säkert. För inte lär väl du gitta göra något för att hejda förstörelsens vilda framfart.

— Hejda själv, får du se hur gott det är. I går kväll, när jag gick hem —

— Klockan två på natten, kan jag förstå.

—?

— Det syns på hyn, lilla vän. Den är precis som en klocka, som obönhörligt rullar upp det förlutnas bakvänt använda timmar. Detta inom parentes, vad hände när du gick hem i går?

— Jo, när jag andades så syntes andedräkten. För första gången i år. Och ofelbart och punktligt och ohejdbart började eländet med händerna.

— Frosten, menar Ni?

— Ja, det menar jag, men varför säger du Ni?

— Därför att jag vägrar att vara du med dig.

— Och varför det?

— För att du är absolut förfärlig. Här har du gått år efter år och sett att andedräkten syns i början på september och att i omedelbar konsekvens därmed dina händer börja rodna och bli frostiga och omöjliga. Men tror någon, att du har gjort ett skvatt, ett enda litet skvatt, för att börja bygga dammar för floden i tid. Nehej, inte förrän vattnet står över hustaket, då kommer du pilande i den ädla avsikten att låta mig bygga —

— Ditt konstnärliga uttrycksätt —

— är uttytt: frosten i händerna skall förebyggas innan den börjar synas. Inte nu, men för fjorton dagar sedan.

— Men eftersom jag och alla andra till förståndet klen utrus-

En gåva.

Det stora modemagasinet "Mimosa" sänder Er som reklam för sin affär

en vacker äkta japansk pärlkedja,

150 cm. lång, för Kr. 1: 35. 6 st. sändes portofritt mot efterkrav. Insändes beloppet i pengar, postanvisning eller frimärken samtidigt med beställningen, blir portot endast 30 öre, som då medsändes. Ni torde medgiva, att då priset är så lågt, måste Ni anse värt erbjudande nästan som en gåva.

PENGAR ATT FÖRTJÄNA.

Skulle Ni själv ej ha användning för dessa värdefulla pärlkedjor kan Ni lätt skaffa Eder en god daglig förtjänst genom att sälja dem till vänner och bekanta för 4- eller 5-dubbel pris.

Den nya hattjournalen

över de senaste moderna damhattarna till långt under halva priset sändes gratis. Skriv genast till "Mimosa", Vesterbrogade 138, Köpenhamn.

Jofuro!-Bad, en nikotinhaltig vätska, befriar Edra rumsväxter snabbt och effektivt från de skadegörande parasiterna. Sedan gammalt det enda verkliga utrotningsmedlet.
GÖR ETT FÖRSÖK!
Finnes i flaskor från Kr. 0: 75 i alla frö-, färg- och kemikaliefärer.

M. ZADIG - MALMÖ

H. M. Konungens Hovlev.
Nederlag i Stockholm: Brunkebergsg. 4.
i Göteborg: Chalmersgat. 20.

KEMISK TVÄTT

utföres förstklassigt vid

A.-B. NYA BLÅ HAND

Postadress: Liljeholmen. Telefoner: Söder 33426, Liljeh. 23.

Etablerad 1858.

BUTIKER:

Hornsgatan 170.
Tel. Söder 301 35.

Brännkyrkagatan 2.
Tel. Söder 334 39.

Holländaregatan 13.
Tel. Norr 46 33.

Birgerjarlsgatan 7.
Tel. N. 125 09, 53 73.

Anna Walhialt, Skolvägen 9, Älvsjö.

tade med mig nu intet har gjort — vad gör vi nu?

— Ni nyttjar bad och massage. Och gör ni det ordentligt så behöver ni inte, trots er halvt kriminella brist på förnuft, gå omkring med de där råbiffarna i fickorna mer än 10—14 dagar till. Alltså: du tar en liter varmt vatten, tillsätter 10 gram pulveriserad alun, 5 gram opiumtinktur och 5 gram jodsprit och håller händerna 20 minuter i lösningen. Sedan doppar du en frottéhandske i kallt vatten, vrider ur den och frotterar så hårt du orkar ända upp till axlarna.

— Det rivs —

— Fullkomligt riktigt, det rivs. Och det är meningen att det skall rivas, så försök inte smita. Efter frotteringen gnider du in händerna med någon fet vegetabilisk crème och så masserar du från fingertopparna till axlarna. Hyr ett stadsbud eller någon annan hårdhänt person.

— Och sedan? Om jag mot förmodan är vid liv.

— Till natten så gnider du in händerna med svagt svavelcerat, tar talk på och ligger i handskar.

— Så har vi fötterna. De är likadana.

— Och behandlas likadant. Undantagandes handskarna.

— Jod och opium — blir inte huden brun av det?

— Jo, kanske litet, tag i så fall blandningen något svagare. Men trotsa hellre opinionen och gå omkring med kakaokulören några dagar. För nästa gång jag ser dig vill jag inte se de där händerna.
Pandora.

HEMTREVNADSRÅD

Av möbeldesigner Eduard Rasch.

Tapeter.

Fråga: Hurudana tapeter och draperier i en salong, möbelen består av mahogny i empiristil, klädd med skärrött siden med gula kransar? Matta i skärrött och brunt. Gardinen för fönstret av tyll med skära undergardiner. Vackra tavlor som till fullo skall komma till sin rätt.

Ungdomlig skönhet

— Eder belöning.

För uppnående

och bevarande av en vacker hy, finnes inget bättre skönhetsmedel än

Björktvål Prins av Parma

Björksaften, naturens förnämsta skönhetsmedel i förening med finaste växtoljor och balsamiska ämnen, vetenskapligt sammansatta under kontroll av Professor Håkan Sandqvist, har gjort Björktvålen till ett verksamt medel, som gör huden och ger densamma friskhet och ungdomlig skönhet in i ålderns sena höst. Genomgående överfettad och sammetslen, med björkens friskhet och rosens doft, förblir den luns bästa hudkräm och vår tids förnämsta skönhetsmedel.

Pris 75 öre.

FABRIKSBOLAGET PARMA, Stockholm.

Lucks utsökta KAFFEBLANDNING

4.90 PER KG.
PAKET
FRAKTFRITT 2 1/2 KG. 12.25
PERCY F. LUCK & Co. STOCKHOLM.

Res

med

med

TIDANS
Unica
RESEFFEKTER

Hurudana tapeter i en matsal, möbelen av ek (mörk), äkta matta i beige och rött, guldfärgade gardiner och draperier? Hurudana linoleummatta?

Hurudana tapeter i ett herrum, skinnmöbel, skrivbord och annat bord av mörk ek? Mattan, äkta kinesisk, huvudfärg ganska ljusblå med beige och grönt, förövrigt rummet fullkomligt i orientalisk stil med kelim och äkta småmattor. Har förut haft tapeter i stil med mattan, blåa. Rummet ej ljusst, vackra tavlor.

J. A. C. K.

Svar: Tag en ljusbeige något rosetonad tapet, eventuellt med fältindelning. Draperier i möbels röda färg av siden eller sammet. I matsalen en brungrå tapet med grov struktur och linoleummatta med parkettmönster.

Herrummets väggar böra hållas neutrala och lugna mot textilernas starka färger. Enfärgad gulgrå tapet bör även bli en lämplig bakgrund för de vackra tavlor.

Möbeltyg och väggar.

Fråga: Ber om råd angående tapeter, gardiner och möbeltyg i en sal 5x9. Möbelen i vit empir, antik. Soffa och stolar, matta antik afgan i stark röd färg med svart.

Hade tänkt mig möbeltyget i en blå färgton? Önskade indela väggarna i en enfärgad tapet med bårder. Är detta omodernt?

Tacksam för råd.

Svar: En ljusgråblå färgton på väggarna som indelas i fält med gråvita friser. Möbeltyg i blått och linnegrått i randning och eventuellt med någon mönstring. Blå draperade gardiner och vita undergardiner av voile med volanger.

Mattans färger äro egentligen för kraftiga till den vita möbelen och bäst vore t. ex. en svensk matta i blått, grått och beige.

Målning.

Fråga: I vilken färg skall ett mycket litet rum oljemålas, som

Nattens osynlige tjuv.

Sover Ni oroligt — vaknar för tidigt — eller ännu värre — ligger och vänder och vrider på Er det mesta av natten utan att finna den så hårt behövlige vilan? Stjäles det så var natt av Eder hälsa och livskraft — så skulle Ni, liksom tusentals andra, följa läkarnas råd och stärka organismen och stödja nerverna och sömnen genom att dagligen använda Miradium-salt. Det innehåller äkta radium — naturens eget botemedel i precis de riktiga, noggrant avpassade doser, som visat sig mest effektiva — också mot: reumatism, ischias, gikt, blodbrist, nervlidanden, sömnlöshet, ämnesomsättningssjukdomar, maglidanden, trötthet och ålderdomssvaghet.

Miradium-salt fås på apoteken à kr. 6.50 pr glas till 1 månads bruk.

Bomullsgarn

Domestiker

Lärfter

Hollands

Madapolam

Nainsock

Flaneller

Kulörta

Bomullstygger

Lakansvävnader m. m.

— INGEN —

HUSMODER KAN UNDVARA

GEFLE GARN

och

SVANENS VÄVNADER

Åttioårig erfarenhet garanterar varan.

KONUNG ALFONSO

satt kungligt i
GEMLA-STOLEN

när han på Barcelona-utställningen skrev sitt namn i Gyllene boken.

Ni sitter också kungligt i
Gemlas stolar.

Begär katalog från
GEMLA FABRIKERS A/B
DIÖ.

ARTI HEMFÄRGER
äro utan jämförelse bäst.
A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

ligger mellan salen och salongen? Salen mörk ek, salongen mahogny med skärt siden. Rummet skall möbleras med bord och spegel, svartlackerade med mönster i kinesisk stil. Ampel, gulröd i samma stil. Orientalisk matta.

Prenumerant.

Svar: Måla rummets väggar i en något dämpad gul ton och använd som gardin en cretonne med kinesiska motiv.

Diverse.

Fråga: Hur inredes trevligast ny matsal — med tapeter, kalklimning eller spänd väv. Vilka färger då möbelen är i grönlaserad ek? Gardiner och matta? Stort dubbelfönster.

Hur renoveras en byrå (låg m. 3 lådor) som har alm till framsida (mycket vackert textad) men med sidorna och överdelen i furu (allt i oskadat skick). Lönnfack bak i överdelen. Bör man utbyta denna senare mot björk eller alm. Byrån användes tillsammans med en Carl Johans möbel (lyror) i ljus björk.

Skall en ekkista (1823 fällboms-läs) målas i sin gamla blå färg med röda fält och blomrankor eller betsas i grönt för att gå till matsalsmöbelen. Bör man hyvla om de två plankorna som utgöra locket eller skall ojämnheterna få vara orörda. Har hört olika möbelrenoverare, som ha olika åsikter härom. *Margareta.*

Svar: Det billigaste sättet att nå ett vackert resultat är att limfär-ga väggarna (på grov putsyta) exempelvis i någon grågrön färg-ton. Mossgröna sammetsgardiner och matta i brunt, mossgrönt, beigebrunt och något rostrött.

Sidorna och överdelen ha antagligen av sparsamhetsskäl utförts av furu. Man har tänkt sig skivan täckt av en duk och sidorna äro ju mindre synliga. Äro stolarnas lyror svartbonade, bör det kunna bli vackert, om det svarta återkommer på byråns skiva och sidor.

Antikbona ekkistan men hyvla ej locket.

Slankhet och elegans vinner varje dam då hon använder en Twilfit-corselet eller höfthållare. Ensambörsäljare för Sverige: A.-B. Twilfit, Nybrogatan 11, Stockholm.

Ann Margret Holmgren: Om Selma Lagerlöf. Författarinnan berättar för sina barnbarn och barnbarnsbarn om Selma Lagerlöf och dessa berättelser har hon nu givit ut i bokform på Wahlström & Widstrands förlag. Det är ingen stor och dyr bok — hon

vill ej att ett högt pris skall hindra barnen att få höra sagan om den som skrivit Nils Holgersons saga och därför har hon begränsat den inom ett utrymme av bara 92 sidor och ett pris av 2:25 kronor för inbundet exemplar med en vacker bild av det gamla idylliska Märbacka på pärmen.

Delvis hämtar hon innehållet direkt ur de självbiografiska böcker och skisser, som Selma La-

gerlöf publicerat, och anger som skäl att hennes ord äro så mycket bättre än alla andras ord. Hennes metodik är densamma som dess hjältinna själv så gärna använder: återberättandets. Selma Lagerlöf återger med episk tillbakadragenhet vad Farmor och far och många andra berättat. Ann Margret Holmgren återger vad Selma Lagerlöf berättat om sig själv. Men det är icke en

torr upprabbling av citat med citationstecken och inom parentes en boktitel och en sidas siffra. Boken är en konstnärligt vacker citatmosaik med ram och ledmotiv av egen hand. Källorna anges genom sådana uttryck som: "Om denna spådom har Selma Lagerlöf berättat i *Troll och människor*", "Selma Lagerlöf har berättat mycket mer om *Strömstadsresan och paradisfågeln* i sin bok *Märbacka*", "Så vackert och rörande kunde farmor berätta". Inte kommer hon med en uppmaning att läsa dessa tjocka luntor — en sådan skulle göra de små uttröttade på förhand som man blir inför en orimligt tilltagen uppfordran. Men en gång säger hon: "Med tiden kommer ni nog att läsa alla hennes många böcker och då tackar ni henne ännu mer än ni nu förstår att göra." Det ger liv åt den sanna optimismen, ty det visar förtroende till den växande förmågan och håller denna förmåga i växt.

Den lilla boken är ett uttryck för djup kärlek och tacksamhet och även en underström av glädje. Det är något rörande i att denna mormorsmor vill samla alla barn i sin hyllning för den nordiska sagofö som mer än de flesta av sina systrar fått gudagåvan att fångla både små och vuxna barnahjärtan inom sin trollstavs rike, men det är som om alla mödrar talade ut genom henne sin glädje över att den tid är förbi då barnen pustande och uttråkade knogade fram "genom läxans torra öken-sand". Själva skolöverstyrelsen tillåter nu att fantasien lutar sig över gossen t. o. m. i pena.

Hur de små penorna kunna färdas i hennes sällskap fick jag ett livligt intryck av en gång då jag tog två små piltar med mig på en utställning av Gustaf Wallanders tavlor. De voro fyr och flamma och det var otroligt vad de hade reda på allt vad Nils sett och hört med egna ögon och öron.

"Har ni haft det där i läxa eftersom ni kan det så bra?" frågade jag.

"Läxa i Nils Holgerson! Ä!" I en enda vältalig interjektion kom kritiken över alla dem som verk-

(Forts. sid. 1067.)

Välvårdade händer med NIVEA-CREME

trots husligt arbete.

Varje husmor kommer helt säkert att hälsa detta meddelande med glädje. Hon vet nämligen hur illa hushållsarbetet går åt händerna. Hon vet också, att röda och nariga händer kunna förstöra glädjen för henne i sällskapslivet. Skydda därför Edra händer mot smuts och hård hud, genom att dagligen ingnida dem med ett tunt lager Nivea-Creme. Endast Nivea-Creme innehåller Eucerit och tränger fort in i huden utan att efterlämna någon fet glans. Den bevarar Eder hud mjuk och fin trots allt hushållsarbete.

Nivea-Creme i askar å kr. 0,50, 1,20 och 2,—.
Nivea-Creme i tuber å kr. 0,90 och 1,50.

NIVEA-CREME tränger in och efterlämnar ingen glans!

Generalagentur för Sverige: A. SANDSTRÖM & CO., GÖTEBORG

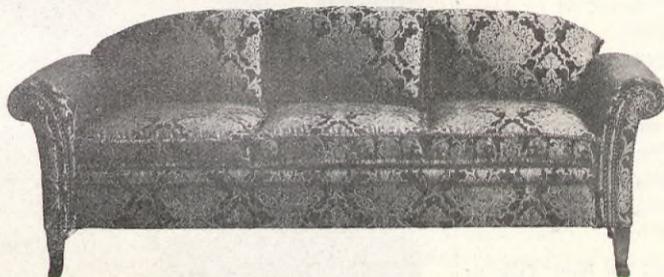
Den underbara Dux-spiralen

gör bädden skön, vilan ljuv och sömnen god.

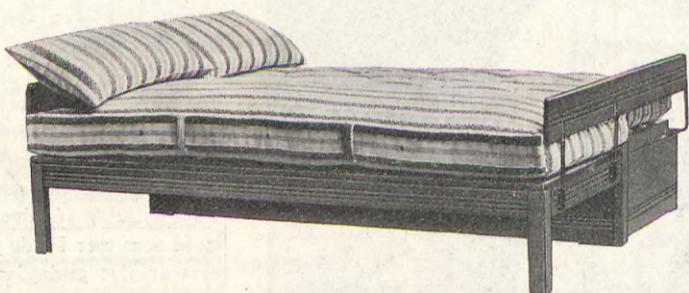
DUBBELOTTOMANEN SOM PRYDLIG DAGMÖBEL.

Dux dubbelottoman 1929 har blivit synnerligen populär och efterfrågad, då den utgör den bästa tänkbara kombination av elegant soffa och behaglig säng. Här ovan en bild av ottomanen i form av en inbjudande herrumsoffa med två stora och mjuka kuddar.

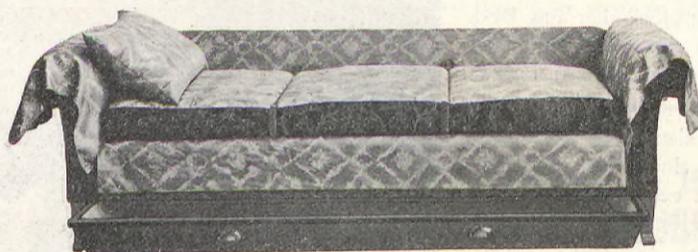

KOMBINERAD HERRUMSSOFFA.

Lika behaglig att sitta i som skön och bekväm bädd.

Samma ottoman förvandlas när natten stundar med några enkla handgrepp till två fristående sängar med lösa Dux-madrasser.

SAMMA SOFFA UPPSTÄLLD FÖR NATTEN.

En madrass och en stol kunna se mycket prydliga och tilltalande ut — och hur ofta dömer man inte efter ytan, när det gäller dessa saker — men här liksom så ofta annars kan ytan lätt bedraga. Madrasser och vilstolar ha nämligen icke så sällan det felet, att de äro mera vackra än ändamålsenliga. Man kan nästan våga påstå att de icke äro till för människan utan människan för dem. Allt hänger nämligen på de inre egenskaperna, d. v. s. på innanmätet.

Av madrassen skall man sålunda kunna fordra, att den villigt och elastiskt formar sig efter kroppens form och rörelser. Vilken ställning man än intar, skall man kunna vila gott och vakna utvilad.

Duxmadrassen fyller — tack vare sin genialiska spiralfjäderkonstruktion — dessa krav. Den är en frukt av den moderna tekniken och nutidsmänniskans fordringar på ändamålsenlighet och bekvämlighet. Hon har krav på att få sova ostörd av en opraktisk madrass de korta timmar hon får över till sömn.

På de 3 år Madrass-Fabriken Dux i Malmö existerat har Dux-madrassen hunnit spridas över hela Norden och som ett bevis på dess överlägsna egenskaper kan nämnas, att den fått de amplaste lovord av ambulans- och sjukvårdsinrättningar m. fl. auktoriteter. De största rederierna i Sverige, Norge och Danmark ha anskaffat Duxmadrasser och Duxdynor till sina nya passagerarebåtar och i allt flera hem få de gamla hederliga resärmadrasserna vika för den nya tidsenliga Duxmadrassen.

OTTOMANEN-SÄNGEN.

De små våningarna göra det nödvändigt för många att skaffa sig små och praktiska möbler. Den mest idealiska möbelen för det lilla hemmet är utan tvivel Dux-ottomanen. Denna är på samma gång en prydlig och härlig soffa för herr- och vardagsrummet som en sällsynt bekväm och behaglig säng när natten stundar.

En Dux-dubbelottoman kan med tre enkla handgrepp förvandlas till två fristående bäddar, på vars elastiska spiralfjädrar man sover lika gott som i någon vanlig säng.

För *fåtöljen* har Dux spiralfjäderkonstruktion betytt en hel liten revolution. Fåtöljer bli lätt för mjuka, så att man genast sjunker ned till botten, eller för hårda och kantiga. Dessa olägenheter elimineras fullständigt genom Duxspiralerne. Duxfåtöljerna äro allt igenom byggda på dessa, och resultatet blir helt enkelt överraskande angenämt. Duxfåtöljerna ge en sällsynt behaglig ro och vila för hela kroppen. Många gamla och giktbrutna ha framfört sitt tack till fabriken för den anskaffade Duxfåtöljen, som skänkt lisa åt trötta och ömtåliga leder och muskler.

I avsikt att göra det möjligt för även den mindre välsituerade att skaffa sig en Duxfåtölj ha vi, tack vare rationella arbetsmetoder, lyckats framställa en fåtölj för det billiga priset av 100 kr. Denna reklamfåtölj är trots detta en synnerligen gedigen och vacker möbel och därtill en härlig vilstol.

DUX NYA REKLAMFÅTÖLJ
(oklädd) av allt igenom prima kvalitet
med Dux konstruktion och lös plymå.
Pris endast 100 kr.

Duxfabrikens tilverknningar försäljas i varje välsorterad möbelaffär samt demonstreras och försäljas i *Stockholm*: Madrass-Fabriken Dux Nederlag, Kungsgatan 9—11; *Göteborg*: Vasaplatsen 13, Linnégatan 3; *Borås*: Österlångg. 21; *Malmö*: Dux Ottomanlager; *Alingsås*: Nicoline Peterson; *Boden*: J. H. Tennmans Möbelaffär; *Hälsingborg*: Tågaborgs Sängutstyrelse; *Karlskrona*: Möbelbolaget; *Karlstad*: O. Gullstrands Eftr., Harald Svensson; *Linköping*: O. A. Nymans Eftr.; *Malmberget*: J. A. Anderssons Möbeleringsaffär; *Söderhamn*: J. A. Norells Möbelaffär; *Umeå*: Næslundska Möbelfabrikens Eftr.; *Östersund*: A.-Bol. Paulssons Möbler; *Köpenhamn*: Magasin Du Nord, Otto Piper, Raadhuspladsen; *Oslo*: Bernh. L. Mathisen.

Begär offert från:

SALONGSFÅTÖLJ
med förnäm exteriör, högsta kvalitet,
omsorgsfullaste utförande.

MADRASS-FABRIKEN DUX AKTIEBOLAG - MALMÖ

Telefon: 27 42, 27 51 - Telegramadress: DUXMADRASS

Spara

även i smäsaker!

Använd därför

FALU-ÄTTIKA

LITET OM EFFEKTIVITET I KÖKS-ARBETET.

Många nya hem byggas, och många gamla hem repareras eller nyinredas nu i oktober månad. Det gäller då för husmödrarna att giva direktiv. Eller

Dålig köksbelysning med lågt hängande, bländande pendelarmatur, för litet ljus på arbetsplatserna, starka slagskuggor verka hindrande vid arbetet.

ha vi kanske ännu ej kommit så långt att husmödrarna bli tillfrågade i hithörande frågor? I alla händelser borde vi ha kommit så långt, och husmödrarna böra själva arbeta för att göra sina röster

hörda. Men förutsättningen härför är, att de verkligen ha något att komma med, att de själva veta huru de vilja ha det. Att de själva tillräckligt satt sig in i och noga genomtänkt det bästa inrednings-sättet. Den husmor, som så gjort, kan knappast jävas som expert, när det gäller att lägga de praktiska synpunkterna på en effektiv heminredning.

När det gäller kökets inredning, för att nu koncentrera oss på hushållsarbetets speciella arbets-plats, så har för husmodern av i dag, som allt mer och mer kommit till att själv deltaga i detaljarbetet, uppdragats helt nya synpunkter. Dessa ha blivit mera utformade och påtagliga genom tidsandan med sina rationaliseringssträvanden, sin funktionalism, påpe-kande nödvändigheten av koncentration. Arbetskraf-ten har blivit dyr även på det husliga området; här behövs arbetsbesparing. Även på detta område måste intensivt arbetas för tillämpningen av regeln om mesta möjliga arbete med användande av minsta möjliga rörelser, steg och tid. Det vill med andra ord säga, att vi måste ordna hushållsarbetet mera effektivt. Som grund för ett effektivt arbete for-dras emellertid en ändamålsenlig inredning, ändamålsenliga verktyg o. s. v.

Först och främst bör den fasta inredningen, de olika arbetsplatserna placeras i rätt förhållande till varandra. Placeringen måste rätta sig efter arbetets gång. Och tänker man igenom denna, så ter den sig ungefär på följande sätt. Man tager fram råvarorna från förvaringsrummet, förbereder desamma vid en matberedningsplats, kokar eller steker på spisen och lägger upp maten. Alltså böra de arbetsplatser och de verktyg, som behövas för nämnda arbetens utförande koncentreras på ett håll i köket och placeras i rätt ordningsföljd: skafferi, matberedningsplats, spis och plats för uppläg-gning av maten. De arbetsplatser som behövas för diskning och annat uppröjningsarbete kun-na placeras helt skilda från de föregående, vilket kan vara fördelaktigt, när det gäller något större kök. I små kök får man tänka sig diskanordningen placerad i samband med matberedningsplatsen. För vad vi kunna kalla efterarbetet behövs diskhoar, till höger om dessa plats för den smutsiga disken och till vänster plats för att stjälpa den rena disken. Dessutom behövs skåp för porslin o. d., lådor för knivar, skedar m. m. Alltså är den bästa ordningsföljden för dessa arbetsplatser likaså klarlagd.

Att de verktyg, som behövas vid köksar-betet, skola vara placerade just invid de arbets-platser, där de skola användas, förefaller väl som en självfallen sak, men i huru många kök äro verktygen placerade i enlighet med denna princip?

Gå vi så in på en del detaljer, så skola verktygen vara effektiva. Huru mycket for-tare går det icke att utföra arbeten med vassa knivar än med slöa, med en för arbetet sär-skilt avsedd kniv än med vilken som helst, eller vad spar man inte av arbete och tid, om man från början anskaffar rostfria knivar och an-dra verktyg, som ej behöva poleras. Hit hör även en diskbänksbeklädnad som är lättskött, alltså ej zink. Varmvatten är ett oeffektivt villkor för ett effektivt köksarbete. I detta avseende är icke ens formen på diskborstarna likgiltig. Här gäller att i minsta detalj erhålla det mest ändamålsenliga.

För ett effektivt arbete är det även av största vikt att arbetsplatserna äro väl belysta. Om möjligt böra alltså arbetsplatsernas placering i köket en smula rätta sig efter fönstrens läge.

När det sedan gäller de elektriska ljuspunkternas placering, så lönar det verkligen mödan att lägga ner särskild omsorg på att erhålla en god och lämp-lig belysning, något som hittills föga beaktats. Ofta använder man sig av bländande ljus, som i längden gör ont i ögonen och verkar irriterande. Vidare brukar köksbelysningen bestå endast av en elek-trisk lampa mitt i taket, då man lätt skymmer sig själv eller ens egen skugga skymmer arbetsplatsen t. ex. spisen el. diskbänken, som härigenom får en synnerligen dålig belysning. Föreningen för Ljus-kultur, som bedriver en högst välgörande propa-ganda för ändamålsenligare belysning i hemmet, har en hel del goda råd att ge, när det gäller rationell

köksbelysning. Ur en artikel från detta håll av ci-vilingenjör Ivar Folcker i Husmodersförbundets Medlemsblad citera vi följande:

"Genom val av lämplig armaturtyp, monterad högre, erhålles bländfrihet och gynnsammare ljus-fördelning över rummet i dess helhet. Därigenom att armaturens yta är relativt stor samt tak och

God köksbelysning med högt sittande bländfri takarma-tur och tillsatsbelysning vid spis och diskbänk.

väggar genom den förbättrade allmänbelysningen bli starkare lysande, mildras skuggorna avsevärt. Pla-ceras armaturen mitt i taket som vår bild visar,

Prova vår av kännare högt uppskattade

KLASS II PILSNER

A.-B. HEMBRYGGERIET
HELENEBORGSG. 15, STOCKHOLM
TEL. Söder 37045, Söder 37046.

Hembäres direkt till privathushåll.

INGET HEM BÖR SAKNA

IDUNS KOKBOK

FJORTONDE UPPL. NEDSATT PRIS 6 KR. Fullst. omarbetad och utvidgad.

VAR SKOLA VI GÖRA VÅRA INKÖP?

En lättbesvarad fråga - läs Idun

MARMITE

det vegetabiliska buljongextraktet är hälsosamt, hållbart och billigt och särdeles omtäckt av våra husmodrar. Marmite sätter piff på maten och de läckraste soppor, stuvningar och såser kunna därav tillagas. Finnes hos Eder speccerist!

VACKRARE VARDAGSVARA
STRANDVÄGEN 7 A - STOCKHOLM
Tel. Öst. 200.

BAGERIER:
LEKSANDBAGERIET
Nybrogatan 69.

Moster Lottas Brödbod
Birger Jarls gatan 53

BAND, SPETS GARNITYR OCH SCARVES:
Sucksdorffs Bandhandel
Hamngatan 38

SUNDINS
65 DROTTNINGGATAN 65
damfriseri

FOTOGRAF:
SANDELS JOR
Drottningg. 27, 4 tr. hiss. Tel. N. 93 29

GARN & HANDARBETE:
Systrarna Hultgren
Birger Jarls gatan 13, 2 tr.

KAPPAFFÄR:
ROBERT SVEDIN
DROTTNINGGATAN 37

MODEMAGASIN:
Atelier Mitra
Tel. 15 53. Birgerjarls g. 34, STHLM.

OPTIKER:
Clara Ekström
Jakobstorg 3

RADIO:
Radio-A/B Audio
N. 9447. Drottninggatan 11, STHLM.

SNÖRMAKERI:
Mattssons
KLARABERGSGAT. 52

SPETSAR:
De Förenade Spetsfabrikernas
FÖRSÄLJNINGSLOKAL
Grevturegatan 13

Hovmanicuristen
JEANNE BOMANS
myrrhatinktur, crëmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Ar trots all konkurrens
främst bland putsmedel för koppar o. mäsing.

kunna slagskuggorna dock icke upphävas vid arbetsplatsen, varför särskild tillsatsbelysning bör anordnas. Härtill användas väggarmar, vilka på grund av förekomsten av vatten- och matångor etc. böra ha stänkvattentätt utförande, åtminstone de, som monteras vid spis och diskbänk. Ett annat sätt att anordna tillsatsbelysning visas även å bilden. Under det skåp, som sitter å fondväggen, är en rörlampa monterad, utåt avbländad med en list, varvid hylans botten tjänstgör som reflektor och kastar ner ljuset över arbetsplatsen.

Generellt kan således sägas, att en rationell köksbelysning bör anordnas enligt följande principer:

Erforderlig allmänbelysning lämnas av en, eller om köket är mycket stort, flera takarmaturer av diffus, övervägande djupstrålande eller halvindirekt typ. Vanligen är den förstnämnda att föredraga på grund av den starka fettavlagring, stekångor o. d. åstadkomma på de uppåtvända ytorna. På grund av dessa avlagringars ogynnsamma inverkan på glansgarnsledningarna frångås kedjeupphängning och armaturen monteras helst direkt i tak eller i en kort rörpindel. I vissa fall, speciellt då armaturen är placerad på tämligen stort avstånd från arbetsplatserna och särskild tillsatsbelysning är svår att anordna, bör dock halvindirekt belysning väljas på grund av att denna fördelar ljuset över större yta och ger mjukare skuggor. För att ge gott belysningsresultat bör armaturen monteras minst 1/2 m. från taket. Vad placeringen beträffar, så har denna här ovan redan berörts, dock bör framhållas, att speciellt i mindre kök, där endast en ljuspunkt i tak erfordras, denna icke nödvändigt behöver sitta i takets mittpunkt utan kan förskjutas åt det håll, där det huvudsakliga arbetet utföres. För takarmaturen väljes en lampstorlek, som ger en medelbelysningsstyrka av 60-80 Lx, vilket för kök av ordinär storlek torde uppnås med 75-100 wattslampa. Platsbelysningarna förses med 40-60 wattslampor.

Från samma artikel hämta vi bifogade tecknande bilder.

IDUNS KÖKSALMANACKA
(29 sept.-5 okt.).

SÖNDAG. Frukost: Kotletter à la Wembley med brynt potatis; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis, rädisor; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Kokt piggar med musslinsås, tomatiskivor och kokt potatis. Kronärtskockor med rört smör. Mandeltårta med renklor.

MÅNDAG. (Makaronidag.) Frukost: Havrevälling. Legymsallad; smör eller margarin, bröd, ost, rädisor; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Blomkålspudding med makaroner och bräckt skinka. Lingonpäron med grädde.

TISDAG. Frukost: Stuvad strömming med gräslök och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Kokt kalvfärs med savoykål, morötter och brynt potatis. Äppelmaräng.

ONSDAG. Frukost: Svampomelette; smör eller margarin, bröd, ost, rädisor; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Kokt helgefundra med kaprissås och potatis. Maizenkräm med färsk plommonsylt.

TORSDAG. Frukost: Fiskkroetter med räksås; smör eller margarin, bröd, ost, rädisor; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Vitkålsoppa. Äppelpannkaka.

FREDAG. Frukost: Stekta selleriskivor med äggstanning och smält smör; smör eller margarin, bröd, ost, rädisor; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Pannbiffar med kokta bönor och potatis. Lingonsoppa med mannagrynsklimp.

LÖRDAG. Frukost: Stekt färsfylld lök; smör eller margarin, bröd, ost, rädisor; kaffe eller te, vetebröd. — **Middag:** Ugnstekt, svampfylld kummel med gräddsås och potatis. Kokta spåda rödbetor med rört smör. Kex, smör och ost.

Lammkotletter à la Wembley (för 6 pers.). 12 lammkotletter, peppar, salt, 75 gr. smör, 3 msk. finhack, persilja, 8 små röda tomater, 1 msk. smör, 1 msk. skorpbröd.

Kotletterna ansas, fettat bortskäres, benen skrapas, och kotletterna formas, peppras och saltas. Därefter halstras de hastigt på frisk eld och vändas fort så saften bibehålles. Därefter vändas de i smält smör och beströs med persilja samt läggs på ett gratinfat, härpå ha tomathalvorna beströdda med skorpbröd och några smörklickar förut gratinerats i ugnen. Patet sättes nu åter in i ugnen några minuter varpå anrättningen omedelbart serveras med helkokta potatisar glaserade med köttsky.

Mandeltårta med renklor (för 12 pers.). 200 gr. sötmandel, 200 gr. pudersocker, 5 äggvitor. **Till formen:** Smör.

Till garnering: 4 del. tjock grädde, 1/2 lit. renklorkompott, 1 msk. vinbärsgele.

Mandeln torkas men skällas ej. Den males och blandas med sockret. Äggvitorna vispas till lätt skum och inblandas. Massan lägges i väl smord och skorpbeströdd form och gräddas i medelvarm ugn. När mesta hettan gått av stjälpes kakan upp och dränkes med renklorslag. Den placeras på tårtfat och garneras med grädden slagen till hårt skum samt med renklor och små prickar av röd gelé.

Legymsallad (för 6 pers.). 1/2 lit. kokt skuren potatis, 1 kkp kokta rödbetor i skivor, 1 kkp skurna gröna bönor, 2 kokta, skurna morötter och sockerrötter, 1 bit kokt selleri i små tärningar, 2 kokta, skurna ägg, 2 msk. kronolja, 1 msk. ättika, salt, vitpeppar.

Tillagning: Alla ingredienserna skäras och blandas, varefter oljan och ättikan slås över, och anrättningen kryddas. Salladen lägges upp på fat eller i små snäckor och beströs med finhackad persilja.

Blomkålspudding med makaroner (för 6 pers.). 100 gr. makaroner, vatten, salt, 2-3 medelstora blomkålshuvud, 300 gr. tomater, 3 ägg, 3 kkp. mjölk och blomkålsspad, 75 gr. smör.

Makaronerna kokas mjuka i saltat vatten och få rinna av väl. Blomkålen ansas, skäres i små bitar och kokas nästan mjuk i sparsamt med saltat vatten. Tomaterna skäras i skivor. I en väl smord pajform lägges man makaroner, blomkål och tomater i lager med smörflockor på blomkålslagen. Äggen vispas tillsammans med blomkålsspad (som ej bör vara mera än c:a 1 kkp) och mjölk, och blandningen hälls över de andra ingredienserna i formen. Denna ställes i medelvarm ugn, tills puddingen stannat.

KAFFEGRÄDDE

NEN:S

är vad som fordras till ett gott kaffe.

För återförsäljare:
Tel.: N. 7041, V. 7041.

Uplandskubben

Det delikata smörgåsbrödet. Försäljes i parti från Uplandskubben, St. Bålgatan 20, Stockholm.

Kr. 1:60 Kr. 1:—

Bispgårdens Pepparkakor

(tunna lunchpepparkakor)

Delikata Hållbara
tillv. efter ett gammalt recept av
A/B WESTERDAHL & KARSTEN
STOCKHOLM
Kungl. Hovlev. Firman grundad 1820.

KVALITET - VALUTA

Stämplad Kvalitetsost

De, som önska köpa OST av högre kvalitet, kunna med fullt förtroende sända sina order direkt till mig, då ni kan få varan till partipris. Vi tillverka som specialité en stor rundpipig hushållsost i 2 kg:s format, vars fetthalt och kvalitet ej kan överträffas. Denna ost tillerkändes hederspris för bästa hushållsost vid ostutställningen i Borås den 31/3 26. Herr Borgmästare W. Norén skriver i brev av den 7/10 samma år: "Kvaliteten är helt oöverträfflig för finsmakare". Mot efterkrav exp. provsändningar om minst 5 ostar, c:a 11 kg. till ett pris av endast kr. 1:85 per kg. Garanti: Blir ni missnöjd får osten returneras på min bekostnad. Endast denna annons!

A. LUNDGREN,
Blidsberg. - Tel. 17 A.

HUSMODERNS Tvättinrättning

Kungsh. 9499.
Scheelegat. 13, Sthlm
Specialité:
TVÄTT OCH TORKNING.
Exp. 2 à 3 dagar
Extra fin mangling. Billiga priser.

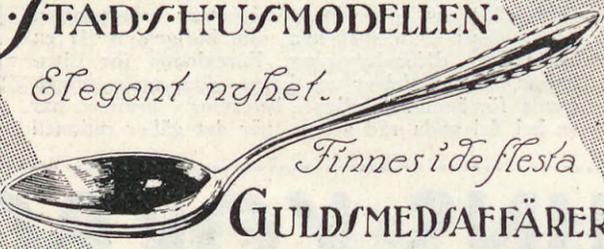
Begär alltid SMÅRYDS FRUKTÄTTIKA

Yppersta bords- & matättika. Rekommenderas av läkare. Användes som vinaigre.

STADSHUSMODELLEN

Elegant nyhet.

Finnes i de flesta GULD MED AFFÄRER

Infört genom
Stockholms Läkareförening

**Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage
Pedagogisk Gymnastik**

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig börjar d. 15 sept. Prosp. på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odeng. 1, Sthlm.

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgisk
Privatklinik.

Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbningsar

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut

Kungsgatan 60, Stockholm

**LEDIGA
PLATSER**

**Köks-
föreståndarinna**

Rubr. befattning vid Stockholms läns centralasarett, Stocksund, Jedig att tillträdas snarast. Löneförmaner: kontant 1.320, ålderstillägg inalles 420; — inom 9 år (3—6—9 år), fritt vivre, varibland möblerad dubblett, semester 21 dagar per år efter ett års tjänst, 28 dagar efter 10 års tjänst. Efter pågående tillbyggnads tagande i bruk, våren 1930, grundlön 1.440. Vid denna tid ca 400 personers hushåll. Till direktionen ställda ansökningar emottagas senast den 30 sept. av undertecknad, som även lämnar närmare upplysningar.

SYSSLOMANNEN.

För 2 bild. flickor

finnas platser lediga 1 okt. som kokerska och husa i mindre, bättre familj å större villaegendom ½ timmas resa från Göteborg, med härligt läge vid Västkusten. Svar till "God behandling", Annons-Krantz, Göteborg.

**Bildad,
ensam dam,**

kompetent i matlagning, med god organisationsförmåga att göra ett mindre pensionat å herrgård glatt och hemtrevligt erhåller plats eller kan event. få ingå som kompanjon mot insättandet av mindre kapital. Svar med löneanspråk till "God kvinnlig kamrat söker likställd". Annons-Krantz, Stockholm, f. v. b.

**PLATS
SÖKANDE**

Vävlärlarinna

söker anställn. i hemslöjd, familj eller vid skola (gärna som bitr. lär.) Har även genomgått kurser i handarbete och hushåll. Tacksam för svar till "Vävlärlarinna", Iduns exp. f. v. b.

**PENSIONAT OCH
INACKORDERINGAR**

**Läkarefamilj i
Genève,**

som bebör egen villa, mottager unga flickor i inackordering. Nära till skolor, universitet och musikonservatorium. Vacker trädgård och alla moderna bekvämligheter. Familjeliv. Hänvändelse i och för referenser till Fru Eisa Hågfeldt, Vikersvik.

(Forts. fr. sid. 1063.)

ligen givit läxor i Nils Holgerson på den tiden då det var en lärardogm att det skulle givas läxor i alla skolböcker.

Nu finns det icke en lärare eller lärarinna som kommer att — tvingad av skolans metodik eller

Ann Margret Holmgren på sin balkong vid Norr-Mälärstrand.

eget nit — ge läxor i boken om Selma Lagerlöf och därför kan man gott spå att genom den de unga släktena bli lika förtrogna med hennes öden som de bli med alla de öden som fångsla dem för sin egen skull och som berättas på ett levande och enkelt sätt.

J. Vr.

Kamerabilden. En orientering för envar med ett hundratal praktiska vinkar av Henry B. Goodwin. Alb. Bonniers förlag. En liten vackert utstyrd volym av samma format som doktor Goodwins andra handböcker och försedd med intressanta bilder i koppardjuptryck. Handboken innehåller värdefulla råd för amatörfotografen, som här kan lära sig både vad han måste göra och vad han måste undvika för att uppnå ett tillfredsställande resultat. Pris kr. 3:75.

Lars Salvius. Minnesteckning av Henrik Schück, Stockholm, P. A. Norstedt & Söners Förlag. Lars Salvius är en intressant exponent för Frihetstidens ideal: en nyttig människa full av upplysta idéer. Salvius hade en intressant bana, började som ämbetsman och över-

**SVENSKA
TRYCKERI-
AKTIEBOLAGET**

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: Norr 32955

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 647

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

gick till näringarna, men bibehöll i sin verksamhet som boktryckare, bokhandlare och förläggare sin ungdoms ideal om ett upplyst vett och fosterlandets väl. Han var en framsynt man och verkade som reformator inom det yrke han valde. Även för det svenska språkets renhet och frigörelse från utländskt tvång slog han ett slag. Professor Schücks skildring av denna figur, som i sig upptog mycket av det bästa från Frihetstidens strävan, är läsvärd. Pris 5 kronor.

Eyvind Berggrav. Fångens själsliv. Förord av ärkebiskop Nathan Söderblom. Översätt. från norskan av Thorsten W. Törngren, Stockholm, Hugo Gebers förlag. Det har sagts om denna bok, att den är intressantare än en roman, och när man läst den måste man skriva under detta omdöme. Den är mer än intressant, den har ett budskap till alla. Numera biskop Berggrav har under en följd av år varit fängelsepräst i Oslo och lärde då känna sina medmänniskor innanför fängelsemurar. Han ser sunt och lidelsefritt på dem, han överskattar dem inte, men han vet hur många fördomar vanliga människor ha mot dem, som varit straffade, som termen lyder. Fångarnas värsta straff är för det mesta inte fängelsetiden utan frigivningen. Det behövs mera godhet i världen, säger förf. det är på den punkten det brister. Om det finns någon skillnad mellan fångens själ och vår egen, säger han vidare i ett annat sammanhang, ger den ej oss andra någon gloria, utan ett ansvar. Vi rekommendera boken till läsning och begrundande. Pris kr. 4:75.

J. Lindskog. Agnes Welin och hennes livsverk. Svenska kyrkans Diakonistyrelsens bokförlag. "Vad som förtäljes på dessa sidor är ett under, en seger, en den kristna barmhärtighetens sanna saga, och hur stort och förundransvärt livsverket än mände te sig ifrån sina begynnelse till den skapelse hon lämnat efter sig, så är ändå personen, som besjälade detta verk, ändå märkligare", skriver ärkebiskop Nathan Söderblom på ett ställe i sitt företal till den lilla boken om Agnes Welin och säger därmed vad som behöver sägas om boken och om den märkliga svenska kvinna, som skapade Skandinaviska Sjömanshemmet i Londons East End. Men sedan bör man fördjupa sig i bokens många spännande, roliga och gripande skildringar och i detalj göra bekantskap med Agnes Welin, med hennes brinnande tro, hennes shockerande oförskräckthet och oförlikneliga humor. Det är uppriskande, det är sporrande, det är en äkta röst — må vi icke tappa bort den i allt sentimentalt ljudfilmsskvalande! Pris 2:25.

SILVO
— SILVER —
POLERMEDEL

RENGÖR OCH POLERAR GULD, SILVER, ALUMINIUM OCH ALL SLAGS BORDSILVER.

SÄLJES I BURKAR Å
45 ÖRE & KR 1:00

Unga flickor

kunna få lära vävnad och handarbete, matlagning, bakning och konservering för fackutbildad lärarinna på större villaegendom i Skåne. Även gives tillfälle att praktisera modern, rationell hönsskötsel och kaninskötsel på större anläggning å egendomen. Billig mark. Bästa ref. Begär upplysn. Villa Torekull, Billsholm.

**IDUNS
SKÖNHETSINSTITUT**

Omslag.

Fråga: Vad menas med omslag av sammandragande material?

40-åring i Östersund.

Svar: En bindel dränkes i s. k. astringerande vätska. Finnes på alla apotek.

Porer och hudcrème.

Fråga: 1) Finns något sätt att förbättra en hy, spec. näsa, som har grova öppna porer "svartprickig" och som skiner av fettglans, trots puder.

2) Finns någon crème, som skyddar mot solbränna och kan användas till näsan, vilken gärna blir rödare än det övriga ansiktet.
Vän av sol.

Svar: 1) Se Skönhetsråd i n:r 33 av Idun.

2) Se Skönhetsråd i n:r 38 av Idun.

Diverse.

Fråga: 1) Huru tillredes gurksaft? Var god och hänvisa ej till något föregående nummer, enär jag inte har dem kvar alla! Huru bör man gå tillväga då man skall smörja in nämnda saft i ansiktet? Huru bevara den frisk?

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.	Mora: Mora Tidning.
Avesta: Avesta-Posten.	Motala: Motala Tidning.
Bollnäs: Tidningen Ljusnan.	Nyköping: Södermanlands Läns Tidning.
Borlänge: Borlänge Tidning.	Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Borås: Borås Tidning.	Piteå: Norrbottens Allehanda.
Engelholm: Engelholms Tidning.	Skara: Skaraborgs Läns Tidning.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.	Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
Falkenberg: Hallands Nyheter.	Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
Falun: Falu-Kuriren.	Strömstad: Strömstads Tidning.
Gävle: Gefle-Posten.	Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Halmstad: Tidningen Halland.	Säter: Sätters Tidning.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.	Söderhamn: Söderhamns Tidning.
Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.	Söderköping: Söderköpings-Posten.
Hälsingborg: Helsingborgs Dagblad.	Södertälje: Södertälje Tidning.
Härnösand: Härnösands-Posten.	Sölvesborg: Sölvesborgs-Tidningen.
Hörby: Mellersta Skåne.	Tranås: Tranås Tidning.
Jönköping: Smålands Allehanda.	Trälleborg: Trelleborgs Allehanda.
Kalmar: Barometern.	Uddevalle: Bohusläningen.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.	Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.
Karlstad: Värmlands Läns Tidning.	Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.	Upsala: Tidningen Upsala.
Köping: Bärgslagsbladet.	Vadstena: Östgöta-Bladet.
Landskrona: Landskrona-Posten.	Visby: Gotlänningen.
Linköping: Östgöten.	Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonssblad.
Ludvika: Ludvika Tidning.	Västervik: Västerviks-Tidningen.
Luleå: Norrbottens-Kuriren.	Västerås: Westmanlands Allehanda.
Lysekil: Lysekils-Posten.	Växjö: Nya Växjöbladet.
Malmö: Skånska Aftonbladet.	Örebro: Örebro Dagblad.
Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.	Örnsköldsvik: Örnsköldsviks Allehanda.
Mjölby: Mjölby Tidning.	Östhammar: Östhammars Tidning.

2) Finnes någon bok som handlar om en rationell kroppsvård och hygien. Vad heter den?

3) Har sett en del människor som ha så blankt och vårdat hår. Ville så gärna veta metoden för att ernå samma resultat. Det är svart till färgen, men ser så dött och visset ut.

4) Har små s. k. fetknölar i ansiktet. Finnes något ofarligt medel att taga bort dessa med? Vill ej låta skära bort dem, enär jag är rädd för att de skola lämna ärr efter sig.

Idunvän och kontorist.

Svar: 1) Saften pressas ur gurkor på en vanlig citronpress. Pressa blott ur så mycket som går åt för var gång.

2) Finns praktiskt taget ingen.

3) Borsta det var kväll kraftigt med två borstar. Tag litet brillantin på borstarna efter champonering.

4) Enda effektiva medlet att få bort dem är att låta bränna bort dem. Lämnar inga ärr.

FRÅGOR OCH SVAR!

Trädgårdsmästare.

Fråga: 1) På vilket sätt utbildas man lämpligast till trädgårdsmästare, och har yrket någon framtid för sig?

2) Vad är kursavgiften vid statens trädgårdsskolor?

Gyllenhammars

HAVRE-MUST

..”ska' dockan också få smaka, för det är det bästa som finns!”

Svar: På svenska finnes en bok kallad Dansen, dess utveckling från urtiden till danspalatsens tidevarv av Matts A. Stenström. På dess sista sidor finnes hänvisningar till utländsk litteratur om dans, såsom La Cuisse: Le répertoire des bals ou théorie pratique des contredanses, Paris 1762. — Bernharth Klemm: Katechismus der Tanzkunst, 1863, samt många fler, av vilka en del torde finnas å Kungl. Biblioteket.

Ballett som mimisk dans av flera personer efter den franska *ballet-pantomime*, och som ville ge uttryck för en situation eller ett visst förlopp, förekom som ett omtyckt sällskapsnöje särskilt under drottning Kristinas tid och sedan långa tider framåt.

Vinterbonad stuga.

Fråga: Kan någon säga mig vart jag skall vända mig för att i höst snarast få en nyss köpt stuga utanför Stockholm omsedd och nödvändiga vinterboningsarbeten gjorda, brunnsgrävning, vattenledning, värme o. ljus ordnat? Källa finns på tomten och elektriskt ljus i byn, annars intet. Jag hade fått anvisning på en byggmästare, men han har ej tid åtaga sig saken. Finns det någon institution som ger råd i sådana här saker?

V. F.
Svar: Ni kan naturligtvis vända er till en byggnadsentreprenör eller en byggnadsfirma, t. ex. Adlings Byggnadsbyrå, N. Mälarstrand 26, eller Byggnadsfirman Bröderna Bergström, Grevturegatan 58, eller till någon annan av de många som stå i telefonkatalogens yrkesregister, men vanligen äro de mycket upptagna denna tiden av året. Bäst och billigast vore att få en byggmästare i den trakt där stugan är belägen att åtaga sig arbetet.

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

SOUTHALLS'

SANITETSBINDOR
THE "ORIGINAL" MAKE.

Absorberande, antiseptiska.

Pressade Bindor

Dessa äro särskilt avsedda för damer på resor. Bindorna äro Southalls vanliga, men genom pressning reducerade till tändsticksaskformat. Upptagna återfår bindorna sin form och elasticitet. Storlekar: A, B, C, D.

FABRIKANTER:

SOUTHALL BROS & BARCLAY Ltd.,
CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos:

Nordiska Kompaniet (sjukvårdsavdelningen). Au Corset Gracieux, Stockholm. Apoteket Kronan, Göteborg. Buttericks Mönsteraffär, Stockholm, Göteborg, Malmö och Helsingborg. Samt hos alla förstklassiga sjukvårdsaffärer.

En gros hos:

Gustaf Hjelm & Co., Stockholm. Stilles Försäljnings A.-Bol., Stockholm. Kirurgiska Instrument Fabriks A.-Bol., Stockholm. Apoteket Vasens Apoteksvarucentral "Vitrum", Stockholm. Sederholm & Co., Liljeholmen.

3) Finnes något stipendium att söka för elever vid dessa skolor? 17 år.

Svar: 1) Genom praktik i trädgård och genomgående av en trädgårdsskola. — Under senare år har det visat sig svårt att bereda alla från trädgårdsskolorna utexaminerade omedelbar anställning, beroende främst på att så många mindre herrgårdar numera måste reda sig utan trädgårdsmästare.

2) Undervisningen vid statsunderstödda trädgårdsskolor är avgiftsfri. Kursen 2-årig.

3) Statsbidrag kunna i särskilda fall erhållas för studier i utlandet, om mycket goda vitsord föreligga från avslutad kurs.

Emigrant.

Fråga: Det skall i Stockholm finnas en rådföringsbyrå för emigranter. Känner Idun till den och var den är belägen?

Arbetslös student.

Svar: Någon sådan byrå känna vi ej till. Men emigranter till Amerika kunna alltid vända sig till amerikanska generalkonsulatet för att få alla upplysningar. Även till de olika ångbåtslinjernas kontor samt till resebyråerna.

Vigsel.

Fråga: Vi ämna gifta oss i Svenska kyrkan i Oslo. Vilka formaliteter fordras härför? Vilka kostnader äro härmed förenade såsom för vigselförrättare, organist och kostnader för upplåtande av kyrkan? Huru skola vi ordna för oss då vi endast bliva vi kontrahenter? Vilket hotell vilja Ni rekommendera? Huru vore det med Frogneseieren eller Holmenkollen, som vi hört talas om.

Två rådvilla.

Svar: Att skriva till pastorsämbetet vid Margaretakyrkan i Oslo för att bestämma tid för vigseln etc. De papper som fordras äro endast attest om lysningen.

Helt säkert finnes taxa för upplåtandet av kyrkan med nödvändiga funktionärer. Kontrahenterna själva bestämma vigselförrättarens honorar.

Vittnen kunna erhållas bland kyrkobetjäningen om inga andra finnas.

Hotell: Grand Hotell och Hotell Bristol. Fint men ett mindre hotell: Hotell Rose och Kvindeklubbens Hotell, Drammensveien. Billigt: Studenthjemmets Hospitz och Missionshotellet i Kirkegaten.

Rivieran.

Fråga: Vore tacksam få veta adressen på något förstklassigt vilohem vid Rivieran.

Prenumerant.

Svar: Vad vi mena med vilohem finnes knappast på Rivieran men goda pensioner, av vilka rekommenderas i *Juan—les—Pins*, Villa Solliet (dansk pension) och i *Beaulieu Pension de Londres*. I *Nizza*: Vila les Délices, Mont Borront, pension som innehåller av läkare.

Ett sätt är att skriva till Office National du Tourisme, 17 rue de Suresnes, Paris, med begäran om adresser på sådant ställe man önskar. Internationellt returpostmärke bör bifogas.

Dans.

Fråga: Finns på svenska språket — eller på något av de stora kulturspråken — i bokform någon beskrivning av äldre danser, uppställning, rytm, steg och övriga rörelser? (Här avses sådana danser som Pavane, Sarabande, Allemande, Courante, Gigue, Chaconne, Bourrée samt lika former av Gavotte och Menuett? Även äldre, långsamma valser i turer? Hur dansades den *sällskapsdans* (alltså inte konst-dans), som under första hälften av 1800-talet kallades "ballette"?

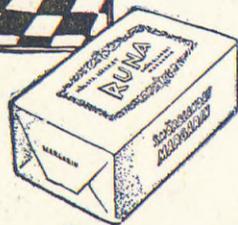
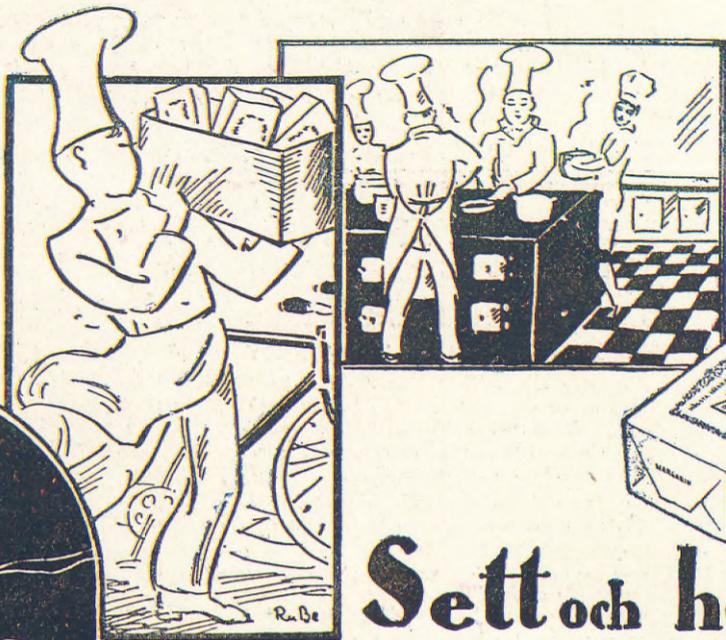
Amatör.

"BABYUTSTYRSLAR"

Erkänt bästa modell och tillbehör, kompl. utst. Kr. 7, extra fin Kr. 9, lyxutf. handarb. Kr. 12, bärmantel Kr. 3. Lakan och örngott av noblessväv, äkta knypl. spetsar Kr. 7. Av madapolam och spets Kr. 4. Modeller och material lev. till Sv. Röda Korset. Clara Lindqvist, Kvarng. 20, Borås.

Sett och hört hos Runa-kocken

Den, som är intresserad av sitt arbete, har de största förutsättningar att lyckas bra. Så är det på alla områden, och så är det också med matlagningen. *Maten skall lagas med kärlek.* Men det är naturligtvis också viktigt, att de ingredienser, som användas, äro av bästa slag. Bland dessa intar *Runa* en viktig plats.

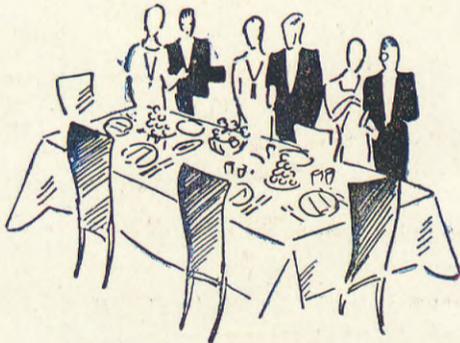
Runas delikata smak

beror på dess omsorgsfullt avvägda sammansättning av de läckraste produkter från söderns soliga länder och vårt eget lands bästa mejerier i form av runmärkt smör och utsökt god grädde.

Runa säljes endast i de privata affärerna.

Man behöver endast ha provat *Runa* en gång för att inse, varför det fått en så stor användning till smörgäsbordet och vid all matlagning och bakning.

Många husmödrar säga också, att de till och med skulle föredraga *Runa* framför smör, även om priset vore det samma.

RUNA

Högsta märket smörblandat margarin

MARGARINFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG

RECEPT

å

JELL-O Bananfromage

för 4 à 5 personer av fröken IDA NORRBY

2 bananer (Fyffes) 2 dcl vatten
Hälften av ett paket 1 1/2 dcl tjock
Körsbärs-Jell-O grädd
2 teskedar vaniljsocker eller saft av citron
höjer smaken ytterligare

Bananerna skalas, skäras i bitar och passeras. Vattnet kokas upp och slås över gelépulvret, blandningen omröres, tills pulvret är fullkomligt upplöst. Då geléet börjar tjockna, vispas det kraftigt med stålvisp tills massan är pösig, varefter bananpurén tillsättes. Sist iblandas den till hårt skum slagna grädden. Blandningen slås i vattensköljd form och ställes på kallt ställe. Då puddingen stelnat, stjälpes den ur formen (neddoppa formen ett ögonblick i varmt vatten) och garneras, om så önskas, med bananbitar.

22 öre pr portion

kostar denna delikata och lättlagade dessert.

Alla äro förtjusta ~

Ni blir det också

Hemligheten till denna framgång ligger i receptet och den synnerligen enkla tillredningen. Därtill kommer smaken, som erkännes vara sällsynt god av alla som ätit läckerheten *Jell-O bananfromage*. Jell-O's naturliga, rena fruktsmak går så väl samman med bananens arom.

Klipp ur receptet härövan och pröva det vid första lägliga tillfälle. Ingredienserna finnas överallt, och priset för en stor portion blir blott 22 öre.

JELLO

av ädel, mogen frukt.